

esquerra unida
Catalunya

DOCUMENT POLÍTIC DE LA 1a ASSEMBLEA NACIONAL D'ESQUERRA UNIDA DE CATALUNYA

Barcelona, 19 d'octubre de 2024

Índex

1. Introducció	4
2. Un context polític de crisi marcat pel postprocés i la subordinació europea en matèria de relacions internacionals	6
2.1. Catalunya: la superació del procés i les conseqüències socials de la política de confrontació. Un nou Govern per una nova etapa política.	6
2.2. Espanya: la crisi de règim i l'emergència de la ultradreta. Reedició del govern de coalició PSOE-Sumar i l'ofensiva deslegitimadora de la dreta i el Deep State.....	9
2.3. Europa: pèrdua d'identitat i de projecte europeu, incapacitat de la UE per abordar els reptes globals i subordinació en matèria de relacions internacionals: guerra d'Ucraïna i genocidi de Gaza, crisi del multilateralisme i auge dels BRICs, l'onada reaccionària.	12
2.4. El capitalisme és irreformable: no ens podem conformar amb posar-li pegats a un sistema criminal.....	14
3. Les nostres propostes polítiques per les classes treballadores.....	17
3.1. Una majoria d'esquerres a Catalunya, per posar fi a la dinàmica de blocs nacionals i teixir una alternativa a l'independentisme i al centralisme.....	17
3.2. Consolidar una majoria de govern progressista a Espanya, avançar cap a una República Federal Plurinacional	19
3.3. Davant l'actual UE, una Europa dels pobles, solidaria i democràtica	21
4. Instruments i accions per avançar en les transformacions socials	23
4.1. EUCat, i la seva relació amb IU i el PEE	23
4.2. L'aposta estratègica per Catalunya en Comú.....	24
4.3. La mobilització social i l'organització popular de la classe treballadora.....	26
5. Propostes polítiques de caràcter programàtic.....	29
5.1. Defensa dels drets socials i dels serveis públics.....	29
5.1.1. La salut: un dret, no un negoci	29
5.1.2. Dret a la mort digna	31
5.1.3. Habitatge.....	31
5.1.4. Per un sistema educatiu al servei de la igualtat d'oportunitats i la cohesió social	32
5.1.5. Recuperar el paper de transformació de la universitat pública	33
5.1.6. La cultura com a eina de transformació.....	33
5.1.7. Per uns serveis socials i unes polítiques d'autonomia personal públiques i de qualitat	34
5.1.8. Un sistema públic de pensions dignes per tothom.....	35
5.1.9. Garantir rendes per una vida digna i equitativa: renda garantida de ciutadania i ingrés mínim vital	35
5.1.10. La pràctica de l'esport com a dret de ciutadania.....	36
5.2. Transició econòmica i ecològica, lluita contra el canvi climàtic	36
5.2.1. Un nou model econòmic i productiu amb una economia al servei de les persones i del bé comú.....	36
5.2.2. Un sistema financer al servei de l'economia productiva i el benestar de la majoria social	37
5.2.3. Economia social i solidària.....	38
5.2.4. Treball digne i per tothom. un nou model de relacions laborals per una vida en dignitat, al servei d'una societat més justa i democràtica.....	38
5.2.5. Fiscalitat justa, verda i redistributiva amb un nou model de finançament. Redistribuir la riquesa per promoure la justícia social	39

5.2.6. Un nou model de finançament.....	39
5.2.7. Medi ambient i lluita contra el canvi climàtic	41
5.2.8. Mobilitat sostenible i transport públic.....	41
5.2.9. Turisme	43
5.3. Polítiques per la plena igualtat	44
5.3.1. La revolució serà feminista o no serà	44
5.3.2. Polítiques LGTBIQ+	45
5.3.3. Joves: Sense joventut no hi ha democràcia.....	45
5.3.4. Gent gran	46
5.3.5. Drets de les persones migrades	46
5.4. Municipalisme i bon govern de les administracions públiques	47
5.4.1. Municipalisme	47
5.4.2. Transparència, participació ciutadana i lluita contra la corrupció	48

1. Introducció

El passat 10 d'abril es van complir 3 anys de la nostra Assemblea Constituent, som per tant una organització jove, però amb una militància amb una llarga trajectòria de lluita, orgullosa continuadora del fil roig de la nostra història, el republicanisme i el catalanisme popular, com a resultat de la confluència de les nostres riques i diverses tradicions polítiques. Però Esquerra Unida de Catalunya vam començar a caminar abans, al febrer de 2020, dies abans de que esclatés la pandèmia de la COVID-19, que va deixar una empremta que encara perdura a la nostra societat. Des d'aquella Assemblea Fundacional, ha canviat molt el panorama polític i social.

Des d'aleshores s'han succeït tota una sèrie de fets que han marcat la vida a Europa, a Catalunya i Espanya: l'erupció del volcà de la Palma; posteriorment el context bèl·lic relacionat amb la guerra d'Ucraïna i la subsegüent crisi econòmica, humanitària, política i energètica associades, han endurit les condicions de vida de la majoria de la població; situació agreujada pel genocidi a Palestina amb la complicitat de bona part de la UE i la comunitat internacional, en són només alguns d'aquests esdeveniments.

A aquests fets que dibuixen un context polític complicat, hem d'afegir una crisi ecològica i social de proporcions desconegudes, que amenaça la possibilitat d'una vida saludable i digna per tota la humanitat, una situació internacional amb una gran conflictivitat, i l'avenç de l'extrema dreta a tot el món, també a casa nostra.

Però EUCat també estem orgulloses d'haver-nos situat en el costat correcte de la història, fent possibles majories de progrés a l'estat espanyol sense perdre de vista els nostres objectius de transformació social, que se situa com un referent internacional en polítiques d'avenç social, gràcies en bona part a la participació al Govern de l'Estat de l'espai polític d'Unidas Podemos – En Comú Podem primer i Sumar – En Comú Podem, després, però també, contribuint des de la lluita política i social, a la configuració d'espais unitaris dels que formem part, com son Catalunya en Comú i Sumar, al servei de la unitat de les classes populars i d'una aliança fraterna entre els pobles de l'Estat que contribueixi al benestar de la classes treballadores i populars.

I contribuint així mateix a fer possibles majories de progrés a Catalunya, fent possible la seva governabilitat. Després de l'avançament electoral posterior al rebuig dels Pressupostos 2024 i, malgrat els resultats electorals manifestament millorables obtinguts per les candidatures de Comuns, a les que contribuïm des de la nostra organització, EUCat i Comuns hem estat decisius per fer possible una majoria d'investidura a Catalunya que obri una nova etapa marcada per l'esperança de progrés al nostre país.

És en aquest context, que té lloc aquesta Assemblea Nacional d'Esquerra Unida de Catalunya, la primera, amb l'objectiu de reforçar política i organitzativament Esquerra Unida de Catalunya com l'esquerra transformadora catalana, continuadora dels fils roig, verd i violeta i lligada a les lluites obreres, socials i populars, conscients dels nostres orígens com a element imprescindible i aportació a la unitat de les esquerres transformadores al nostre país.

Són molts els reptes polítics que tenim per davant, junt amb els espais de confluència on estem treballant, però n'estem convençudes de que podem fer una aportació qualitativa per oferir respostes útils a la classes treballadores i populars.

Amb aquest objectiu són diverses les tasques que tenim per davant:

1. Fer balanç de la gestió realitzada des de l'Assemblea Constituent, des d'una perspectiva analítica i de sana autocrítica, valorant les dificultats del moment polític, els encerts i els desencerts, per així avançar en la consolidació política i organitzativa de la nostra organització.
2. Analitzar l'evolució de l'escenari polític, econòmic i social des de l'Assemblea Constituent fins al dia d'avui, per actualitzar l'estratègia al servei del nostre projecte polític.
3. Fer d'EUCat un instrument més fort, més útil, i més arrelat a les ciutats i pobles de Catalunya. Una eina de treball unitari per a la gent que vol lluitar per conquerir més drets, fer una societat millor, per poder viure millor que recuperi l'esperit històric de família per elecció. Una organització acollidora, amable i plural, en la qual cada persona se senti útil i part, amb independència de la seva posició i/o afiliació. Una organització àgil però profundament democràtica.
4. Contribuir a bastir una esquerra forta, alternativa i plural, que planti cara al neofeixisme, sigui quina sigui la seva bandera, i ofereixi alternatives a les polítiques conservadores i fracassades del bipartidisme europeu, cada cop més escorades a la dreta. I ho volem fer. I ho volem fer amb IU, amb qui ens uneix una relació de fraternitat i compartim estratègies i aliances. Aliances que cal actualitzar a les noves realitats, on compartim estratègies i aliances amb nous referents polítics unitaris en construcció com és el cas de Sumar, o ja consolidats com Catalunya en Comú i les seves relacions institucionals. Però també aliances a Europa, amb el PEE que és l'organització europea de referència d'EUCat, com també ho és d'IU, on coincidim amb altres forces europees de tradicions polítiques germanes. I aliances

Amb aquesta tasca iniciem un procés de debat i elaboració col·lectiva que culmina a la 1ª Assemblea Nacional. Hem d'estar a l'alçada de l'actual moment històric i per a això necessitem del debat col·lectiu del conjunt de la militància de les diverses assemblees territorials. Per això demanem la màxima participació de tothom, afiliació i simpatitzants en aquest procés que considerem clau per a Esquerra Unida de Catalunya i per al conjunt de l'esquerra a Catalunya.

Per seguir arrelant la nostra organització a la classe treballadora i a les lluites quotidianes cal aprofundir en un debat que actualitzi la nostra estratègia amb una mirada oberta i àmplia.

Afrontem aquesta Assemblea Nacional amb els aprenentatges d'un cicle polític intens que ens reafirma en la convicció que expressàvem amb el nostre naixement: reforçar EUCat per a enfortir els espais unitaris de l'esquerra transformadora.

2. Un context polític de crisi marcat pel postprocés i la subordinació europea en matèria de relacions internacionals

2.1. Catalunya: la superació del procés i les conseqüències socials de la política de confrontació. Un nou Govern per una nova etapa política.

Des d'aquell 2010 on la Sentència del Tribunal Constitucional va retallar, esmenar o interpretar més de 40 articles d'Ere l'Estatut d'Autonomia, la situació a Catalunya ha estat profundament marcada, per la instrumentalització nacionalista dels sentiments per mantenir-se al poder i frenar el pas a l'esquerra. El que va començar com a defensa unitària de l'autogovern de Catalunya, va continuar amb els "discutibles" 18.000 milions d'Euros de dèficit fiscal, amb la frase famosa de "Madrid ens roba", o "l'espoli fiscal", fins a derivar en una societat polaritzada al voltant d'un conflicte necessitat d'una solució política.

Una solució que requeria de la desjudicialització de la política i la superació de la pulsio pel conflicte dels partits independentistes, del "quant pitjor millor". Superació de manipulacions polítiques com la de les lleis de desconexió, però també de l'estratègia de repressió i persecució penal a càrrec de l'estat promoguda des del Deep State (estat profund) i executada pel Govern del PP, arran de l'1 – O, amb el beneplàcit de la Monarquia, que van cristal·litzar les posicions al conflicte, amb l'empresonament i l'expatriació dels principals líders independentistes i la pèrdua de part del seu suport social i el frontisme des de l'Estat, en una estratègia completament fracassada.

Però més enllà de l'aparença impugnàtòria, el govern de Junts per Catalunya i ERC en una primera fase i, posteriorment, d'ERC en solitari, han anat perfilant unes polítiques profundament neoliberals, de desballestament de la sanitat, l'educació o els serveis socials i, en general dels serveis públics essencials, malgrat l'aparença de contingut social d'algunes de les seves polítiques.

La pèrdua d'inversions des de l'inici del "procés" es de gairebé un 20% i situa Catalunya com una de les Comunitats Autònomes amb menor inversió social, gairebé 400€ per sota de la mitja espanyola.

Les privatitzacions en Salut, Residències, l'afavoriment de l'escola concertada i l'externalització dels serveis, amb l'argument equivocat de la suposada eficiència de la gestió privada, malgrat la major despesa i la precarització laboral i la pèrdua de qualitat del servei que suposen, perdent proximitat geogràfica, han marcat l'evolució dels darrers anys, situant a Catalunya a la cua de l'Estat en matèria de serveis públics i drets de ciutadania, també com a resultat de l'impacte de la pandèmia sobre els malmesos serveis públics del nostre país.

Les dades de contagis, de morts, i especialment de persones grans afectades a les residències han estat de les més grans de tota Espanya i Europa. Entre els mesos de març i abril del 2020, en plena pandèmia de COVID-19, a Catalunya van morir gairebé 4.000 persones que vivien en residències geriàtriques i només 3 de cada 4 van ser traslladades a un hospital.

Malgrat aquest fet, l'opacitat i l'actitud de Junts, el PSC i ERC, d'intentar tapar el veritable horror que es va patir a les residències contribueixen a blanquejar el que va passar durant la pandèmia a les residències de gent gran i obvia l'arrel de la qüestió: el model de residències,

altament privatitzat, amb places concertades amb diners públics i sense control, amb un nombre insuficient d'inspectors i amb unes condicions laborals deficientes.

Aquest és només un exemple d'un govern, el de Junts i ERC, ple de fracassos, que no governava, que funcionava a cops de titulars, de pactes, de plans i informes sense traducció posterior al terreny del real.

La ruptura de la majoria al Govern amb la sortida de Junts per Catalunya, el govern d'ERC en solitari amb una feblesa parlamentària extrema i subjecte a pactar en base a geometries variables en funció de la mesura de que es tracti en cada moment, va fer inviable l'aprovació d'uns nous pressupostos i va portar a un final avençat de legislatura, com a plasmació definitiva d'aquest fracàs polític del grup d'ERC que sustentava el Govern.

Un escenari electoral, el del 12 de maig, amb una correlació de forces parlamentàries resultat del mateix substancialment diferent, amb majoria parlamentària de la principal força de l'oposició, el PSC, un important avenç de les forces de dreta extrema i extrema dreta al Parlament i la irrupció, per primer cop, d'una força d'extrema dreta independentista: Aliança Catalana, que expressen l'elevat grau de mobilització de l'electorat de dretes, a risc d'empènyer altres partits identitaris de dretes com Junts per Catalunya cap al seu discurs i posicions.

Un procés electoral que, més enllà de l'anàlisi conjuntural, convida a la reflexió de les forces de progrés en el seu conjunt, però que donat el resultat ens interpel·la especialment.

En primer lloc per l'abstenció als barris més populars, com a símbol del grau de desafecció política que vivim actualment, amb participacions que a dures penes superen el 10%, mentre a algunes seccions censals amb elevat poder adquisitiu aquesta està en nivells del 82%, associat al grau de desesperança que actualment viu la població més vulnerable del nostre país.

Més enllà de l'anàlisi conjuntural, aquesta situació obeeix a problemes estructurals que necessiten de respostes:

- Un canvi sociològic post pandèmia que l'extrema dreta ha sapigut llegir a la perfecció, amb una adaptació de les formes de comunicació a una ànsia impugnatòria buida de proposta, però no per això menys real, basada en Fake news amplificades de forma acrítica pels mitjans d'informació i les xarxes socials.
- La dicotomia votant real – votant aspiracional.
- La falta de connexió amb importants sectors de la població, molt principalment amb joves i abstencionistes.

Davant l'onada reaccionària protagonitzada per la dreta i l'extrema dreta a nivell global, necessitem reforçar ideològicament les nostres posicions i fer – les arribar a la ciutadania, però de quina manera podem aconseguir aquest objectiu és una pregunta a la que cal donar resposta, si volem construir una identitat basada en les llibertats i els drets de ciutadania front a la sortida autoritària de les crisis que vivim: ecològica, econòmica, migratòria, de salut, de drets humans i convivència en pau, cal ara més que mai ser receptives a les preocupacions de la gent als barris, sense menystenir-ne cap, treballant des de la proposta per oferir solucions que trenquin el marc propagandístic de la dreta i l'extrema dreta.

Cal superar la fase actual en que alguns dels espais plurals esdevenen instruments electorals, més subjectes al tacticisme conjuntural, que a una estratègia política i organitzativa, que ens permeti elaborar col·lectivament i democràticament en cada moment la tàctica i proposta necessàries per frenar el feixisme i avançar en el model de societat justa i igualitària que anhelem.

És cert que l'important corrent de fons internacional que vira cap a l'extrema dreta és també aplicable a casa nostra, on l'increment de participació a les últimes eleccions al Parlament de Catalunya es correspon gairebé mimèticament amb l'augment de vot de les opcions de dretes, dit d'una altra forma, és la dreta qui mobilitza, potser per ser percebuda per l'electorat com de naturalesa impugnària del sistema, però no és menys cert que aquest corrent de fons coexisteix a Catalunya amb l'onada de decepció i frustració política associada al fracàs del procés i la seva lectura màgica d'una realitat que no era transformable en els termes que es traslladava a la ciutadania de Catalunya.

Aquesta frustració està portant en molts casos a la desmobilització i desafecció política, però pot conduir també al suport a opcions de tall més autoritari com Aliança Catalana, accentuant les pulsions identitàries i identitaristes del processisme i dotant – les d'un biaix excloent de qui no encaixa en aquesta identitat, sigui per motius d'ideologia, de raça, d'origen, de classe social o de vulnerabilitat econòmica – social.

Els acords d'investidura PSC – Comuns – ERC, amb uns continguts que donen resposta als principals reptes de país configurant un programa de Govern amb un biaix menys conservador que el programa electoral amb que el PSC hi va concórrer a les eleccions, contribueixen a la superació dels blocs nacionals, deixant Junts per Catalunya pràcticament com a únic exponent d'un processisme que situava el país al bloqueig permanent, ara amb un risc seriós de radicalització i marginalitat d'aquesta opció política, cada cop amb menor pes institucional, malgrat la seva implantació territorial.

Quelcom al que no és aliena la inaplicació i aplicació incorrecta de la Llei d'Amnistia per part de la Sala del Penal del TS, que revesteix els seus actes de formalitat jurídica però obeeix a lògiques estrictament polítiques de qüestionament de la sobirania popular expressada mitjançant l'aprovació de lleis amb rang de lleis orgàniques, que posin fi a la judicialització de la política, mitjançant la reforma del codi penal.

Però tampoc ho és la utilització barroera de l'arquitectura institucional del país al servei d'interessos partidistes per part de Junts per Catalunya, a risc de provocar el descrèdit internacional i la desconfiança de la ciutadania en serveis públics com recentment ha succeït respecte al Cos de Mossos d'Esquadra.

Ara bé, la dicotomia que suposa fer polítiques per aquells que no participen políticament i no pels votants de les candidatures on EUCat s'integra, només pot resoldre's o bé fent polítiques transversals amb el que suposa de pèrdua d'identitat ideològica, mobilitzant l'electorat abstencionista o adreçant-se al votant real, apuntalant aquesta estratègia des de la mobilització social i sindical.

Mentre no es resolgui aquesta separació entre votant real i aspiracional les forces d'esquerrres seguirem tenint una enorme dificultat per connectar amb el nostre missatge, i reduirà la utilitat d'EUCat com a instrument polític, que és precisament el motiu pel que vam néixer.

Quelcom al que el nou Govern de la Generalitat podria contribuir si s'imposen els sectors més conservadors de la nova majoria parlamentària, amb presència al Govern fins i tot de sectors "independents" vinculats a anteriors governs de la Generalitat de signe més conservador i "business friendly" que podrien frustrar el biaix social de la legislatura que Prefiguren els acords d'investidura PSC – Comuns – ERC.

I per això és imprescindible, des del diàleg entre les diverses forces de l'esquerra, adreçar-se no només a la gent progressista, sinó a la ciutadania en general. El nostre objectiu ha de ser generar un nou sentit comú que doni pas a l'esperança d'aquesta majoria, que ara com ara no és progressista i hem d'aconseguir que ho sigui, donant de forma organitzada la batalla cultural. Hem d'intentar ampliar el focus, perquè reduir – lo no ens permet superar la situació actual, i si per aconseguir-ho cal revisar la tàctica i, fins i tot, els objectius estratègics, hem d'estar disposats a fer-ho.

2.2. Espanya: la crisi de règim i l'emergència de la ultradreta. Reedició del govern de coalició PSOE-Sumar i l'ofensiva deslegitimadora de la dreta i el Deep State.

Portem anys arrossegant una crisi de règim que té un perill per a la classe treballadora del conjunt de l'estat: la seva recomposició. Aquesta crisi presenta múltiples dimensions, social, cultural, política i institucional, que s'evidencia marcadament en el comportament electoral dels i les ciutadanes. Si bé en l'àmbit polític aquesta crisi de règim ha suposat el trencament del bipartidisme a l'estat, també hem observat com l'Estat en totes les seves dimensions ha articulat els braços mediàtics, jurídics i econòmics per protegir el règim. Presentem actualment una situació de bloqueig deguda a una doble debilitat: les esquerres transformadores i la societat organitzada no som capaços d'empènyer les contradiccions del règim cap a una resolució democràtica d'aquests conflictes, i l'Estat és incapaç de neutralitzar completament la força d'aquests canvis.

Aquesta situació fa evident que la resolució democràtica a aquesta crisi de règim que ha generat una crisi d'Estat, especialment des del punt de vista del debat i el diàleg territorial, no pot venir per una recomposició en clau reformista com avala el bipartidisme. La resolució d'aquest conflicte només pot ser exitosa si som capaços de conformar una hipòtesi que defensi un país amb model federal, plurinacional i solidari en forma de república, on siguin les classes populars organitzades les que liderin aquest canvi. Per aconseguir-ho, continuarem defensant un referèndum per decidir de forma democràtica entre monarquia i república.

En aquest context, cal analitzar amb profunditat el creixement de la ultra dreta no només a Catalunya i Espanya sinó també a Europa i el món. Mentre a tota Europa (Itàlia, França, Alemanya o Portugal) ha crescut de forma exponencial la ultra dreta amb discursos xenòfobs, homòfobs i racistes cada cop que s'han obert les urnes, Espanya va aconseguir in extremis frenar l'empenta de la ultra dreta a les eleccions generals del 23 de juliol. Cal tenir present que la candidatura unitària de les esquerres transformadores, sota el paraigua de SUMAR, va ser un element substancial per a repetir un govern de coalició progressista a Espanya. Ara bé, la legislatura sorgida de les urnes al juliol de 2023 ens presenta un govern més fràgil que no pas el primer govern de coalició progressista (2019-2023). La crisi territorial sorgida a l'estat, especialment amb Catalunya, ha suposat un fre per a una entesa entre les dretes espanyoles i catalanes i basques, però hem de tenir present que la majoria del Congrés dels Diputats està a la dreta. Així com al primer govern

de coalició progressista es sustentava en una majoria de governabilitat també progressista, aquest segon govern de coalició està sostingut per una majoria de governabilitat democràtica i plurinacional, però situada més a la dreta per la necessària participació del PNV i Junts.

Les últimes eleccions catalanes ha complicat també el futur de la governabilitat a Espanya. Mentre ERC necessita gesticular i elevar el to contra el govern de coalició progressista per justificar el seu suport a la investidura d'Illa com a president de la Generalitat de Catalunya, Junts continua en la seva línia irresponsable de bloquejar la legislatura a l'estat perquè encara no ha assumit que la ciutadania no ha volgut que governin Catalunya.

L'inici de la legislatura i les dificultats per facilitar una nova investidura de Pedro Sánchez ja van mostrar la fragilitat del govern de coalició progressista, però aquesta ha anat augmentat amb el trencament unilateral amb SUMAR i la sortida de Podemos del grup plurinacional de SUMAR marxant cap al grup Mixt del Congrés i amb el cas de corrupció de les mascaretes (Cas Koldo) que ha fet caure encara més la força del PSOE i la seva credibilitat davant la ciutadania. En aquest sentit, l'esquerra transformadora (amb SUMAR a Espanya i Comuns a Catalunya) hem de ser una força contundent contra la corrupció caigui qui caigui.

Una majoria de governabilitat que va arrencar la legislatura gràcies a un acord majoritari per aprovar la Llei d'Amnistia, que l'hem de saber llegir com una oportunitat per normalitzar la situació política a Catalunya, recuperar les relacions institucionals entre Catalunya i Espanya i retornar a la política allò que mai no hauria d'haver sortit de la via de la política.

Aquest govern de coalició progressista té també diferents enemics que mostren amb diversos tons el seu rebuig a què una força transformadora com SUMAR amb presència de formacions com Izquierda Unida o Comuns formi part del Consell de Ministres. Els lobbies, els poders econòmics i mediàtics i la cúpula judicial s'han expressat amb vehemència contra el govern de coalició i, alguns, han creuat línies vermelles d'un sistema democràtic amb l'únic objectiu d'erosionar el govern de coalició. Si bé són preocupants els mecanismes de desestabilització del govern de coalició que han utilitzat els poders mediàtics i econòmics de la dreta i la ultra dreta, amb constants atacs i desqualificacions al poder executiu, és democràticament intolerable la utilització dels mecanismes de lawfare (guerra judicial) que està fent servir la cúpula del poder judicial espanyol per derrocar el govern de coalició. Aquesta estratègia es fa evident en l'atac que ha rebut la proposta de Llei d'Amnistia que, tot i no conèixer el text legal presentat ni havent-se aprovat pel Congrés, les instàncies judicials espanyoles ja havien amenaçat de la seva inconstitucionalitat. Però aquest lawfare (guerra judicial) no es queda aquí, hem viscut l'assetjament judicial a l'espai del canvi, amb més de setze querelles arxivades contra Ada Colau i el govern de Barcelona en Comú o contra Podemos i la figura de Pablo Iglesias, que buscaven clarament utilitzar la via judicial per debilitar els lideratges de l'esquerra transformadora. És simptomàtic d'aquesta situació que el Partit Popular hagi impedit la renovació de la cúpula del Consejo General del Poder Judicial, que portava més de cinc anys amb el seu mandat caducat, per evitar perdre el control d'aquest organisme del govern dels jutges i utilitzar-lo per frenar el diàleg territorial, però també per tombar les lleis de progrés social que ha situat el govern de coalició.

Un clar exemple d'aquest lawfare (guerra judicial) contra el govern de coalició, i també contra la figura de Pedro Sánchez, l'hem vist en el tractament jurídic i mediàtic del cas que afecta la dona del president Sánchez. La construcció artificial d'un cas que mostra evidències que no existeix i la

voluntat de jutges amb tics antidemocràtics d'humiliar la figura de la presidència del govern són clarament símptomes d'aquest aspecte. Això ha provocat, també, que la Fiscalia de l'estat hagi denunciat al jutge responsable d'aquesta situació de prevaricació.

El Deep State o l'estat profund i les seves estratègies judicials, econòmiques i mediàtiques s'han convertit en una amenaça pel canvi real que necessita Espanya, però són també una clara mostra de la debilitat en què es troba el bipartidisme. El paper de la Casa Reial, després de l'operació de rentat de cara que va suposar l'abdicació de Joan Carles I fruit de les seves corrupcions i l'entronització de Felip VI també forma part d'aquestes estratègies. Tot i això, la monarquia continua sent una institució en decadència i des de l'esquerra transformadora hem de saber articular una proposta de república federal, plurinacional i solidària que vertebrï l'Espanya dels pobles i de la classe treballadora i que es fonamenti no només en un canvi administratiu del model d'estat, sinó sobretot en la preponderància hegemònica dels valors republicans.

Queda pendent per veure si els poders econòmics i mediàtics aconseguixen recomposar el bipartidisme amb un equilibri de forces entre el PP i el PSOE. No sembla fàcil que ho facin, però tampoc és impossible. Serà fonamental el paper de l'esquerra transformadora per evitar que aquest bipartidisme que actua contra els interessos de la classe treballadora es recomposi. En l'àmbit de la dreta, el PP ja ha aconseguit acabar amb Ciudadanos que va ser una força de dretes que amenaçava l'hegemonia del PP dins d'aquest espai a Espanya i ha debilitat molt el creixement de VOX assimilant els seus posicionaments antidemocràtics. En l'àmbit de l'esquerra, el PSOE pot tenir també la temptació de voler acabar amb l'esquerra transformadora per esdevenir el partit hegemònic de l'esquerra a Espanya. Però l'espai de l'esquerra transformadora continua existint i tenim el repte i l'obligació d'articular-lo i organitzar-lo. El creixement de forces nacionalistes d'esquerres com Bildu o BNG als seus territoris també demostren que no serà fàcil pels poder aquesta recomposició del bipartidisme que pretenen.

Arran de l'acord entre PSC i ERC, amb el també acord amb Comuns, el debat sense resoldre sobre el finançament autonòmic ha tornat a tensionar tant les posicions polítiques dels espais polítics espanyols com també les relacions entre les pròpies forces polítiques que donen suport a la governabilitat de l'estat. Cal denunciar que el sistema de finançament autonòmic està caducat des de fa deu anys i que una part important de les forces polítiques, especialment les dretes i la ultradreta, utilitzen aquesta situació com a nova guerra política que té com a voluntat confrontar els pobles de l'estat.

De la mateixa manera, observem com el Partit Popular i la ultradreta utilitzen la situació injusta i inhumana de milers de persones migrants que estan a Espanya per atiar el racisme. Contra aquests discursos racistes i xenòfobs que estan afectant a tota Europa, les esquerres hem de ser fermes en la defensa dels drets humans i condemnar les actituds clarament racistes, més quan aquestes venen de determinades institucions.

2.3. Europa: pèrdua d'identitat i de projecte europeu, incapacitat de la UE per abordar els reptes globals i subordinació en matèria de relacions internacionals: guerra d'Ucraïna i genocidi de Gaza, crisi del multilateralisme i auge dels BRICs, l'onada reaccionària.

Vivim en un món en el qual la multipolaritat ja és una realitat que avança, però en el qual el principal pol imperialista, els Estats Units, continua actuant com si fos una força hegemònica que pot imposar la seva voluntat globalment mitjançant la via militar. Existeix per la seva part una voluntat clara de buidar de contingut les institucions del sistema internacional nascut després de la Segona Guerra Mundial, substituint-los per un sistema construït mitjançant blocs militars que reivindica l'ús de la guerra com a eina de política internacional. La nostra aposta decidida per la pau és precisament una mostra del nostre compromís amb un sistema internacional democràtic i construït des dels drets humans i el dret internacional enfront dels qui pretenen imposar la llei del més fort.

Apostem per la dissolució de l'OTAN i la política de desarmament com a camí cap a un nou model de relacions internacionals, de caràcter horitzontal i multilaterals. En aquest sentit, ens reafirmem en la nostra política històrica, coincidint amb el moment del naixement d'IU al 1986, declarant-nos contraris a la pertinença d'Espanya a la OTAN i reivindicant la celebració d'un referèndum per que la ciutadania decideixi si vol seguir o no a la OTAN.

A més, la pulsio militar de la Unió Europea es construeix des de l'aliança intrínseca amb l'OTAN, el que està portant a polítiques de major bel·ligerància i d'una major despesa en armament. Per això, és imprescindible l'aposta per aprofundir l'acció conjunta amb les nostres forces aliades en tot el continent per a treballar un marc europeu de les esquerres al servei de les majories, front un procés d'integració concebut per a la imposició de polítiques neoliberals, mitjançant unes institucions comunitàries que tenen un dèficit democràtic evident, i que es construeix des d'un marc que afavoreix les lògiques competitives internes que impliquen rebaixes en drets socials i laborals. Nosaltres sí que defensem un procés d'integració regional europeu, però des de la solidaritat, la cooperació i la democràcia.

Per això, és imprescindible l'articulació de la nostra crítica estructural a la Unió Europea amb els nostres principis internacionalistes, que ens porta a teixir aliances amb forces progressistes i d'esquerres. Alhora que som pacifistes, i estem en contra de la guerra com a política de solució de conflictes internacionals, perquè la pau l'hem de reivindicar com a bandera dels pobles, i reclamar la fi de l'ocupació marroquí del Sàhara, el reconeixement de la República Àrab Sahrauí Democràtica, la pau a Ucraïna i la fi del genocidi contra el poble palestí.

L'auge de l'extrema dreta a la Unió Europea no és un fenomen aïllat, i l'auge de diferents líders reaccionaris a tot el món posa en relleu la seva bona coordinació internacional. Cada vegada més, tendim a un escenari on els sistemes democràtics es juguen el seu futur enfront dels reaccionaris. Aquest és el cas particularment a Amèrica Llatina, on les forces progressistes han hagut de generar aliances en tot l'espectre de les organitzacions democràtiques per a frenar l'avanç de l'extrema dreta. La situació varia molt d'uns països a uns altres, però en aquest continent hem vist com els països de l'eix Atlàntic nord no han dubtat a fer costat a l'extrema dreta enfront de líders democràtics quan això ha afavorit els seus interessos geopolítics i comercials, al mateix temps que

es continuen imposant sancions unilaterals que condemnem com a ingerències inacceptables, el màxim exponent de les quals és el bloqueig a Cuba

No obstant això si hi ha una regió que avui pugui disputar l'hegemonia global del neoliberalisme aquesta és Amèrica Llatina, que també ha posat sobre la taula models d'integració regional radicalment diferents a l' europeu, construïts des de la col·laboració i la sobirania popular. La posada en marxa de l'ALBA, aliança de caràcter regional impulsada inicialment per Veneçuela i Cuba i al qual es van sumar altres països del centre i sud d'Amèrica Llatina amb processos polítics de transformació social, és un bon exemple.

Però som conscients que el camí no ha sigut fàcil, en l'última dècada i concretament després de les últimes eleccions presidencials a Veneçuela, l'ofensiva de la dreta, l'ultradreta i les democràcies lliberals europees contra la República Bolivariana ha augmentat, i en conseqüència, el model d'integració regional pot perillar. En aquest sentit, no podem deixar de denunciar tots els intents dels EUA per desestabilitzar i confrontar a la població veneçolana per aconseguir controlar els seus recursos petrolífers.

Altres governs de la regió, també progressistes, però amb perfils més moderats, com els de Colòmbia o Brasil també pateixen aquesta ofensiva reaccionària. Per això és de vital importància un ampli procés d'integració que enforteixi les seves relacions i que serveixi per frenar l'expansió del neoliberalisme i del feixisme. A més, la seva contribució a un escenari global multilateral i sense divisió en blocs és fonamental.

Malgrat que és una garantia enfront de les relacions internacionals construïdes des de la violència, el sistema internacional té importants dèficits i ha estat incapaç de solucionar molts dels conflictes més cruels i dolorosos del nostre temps. A Palestina veiem com el sistema d'apartheid i la colonització sionista no para d'avançar des de la desfeta de l'imperi turc el 1918. La apropiació de terres, el desposseïment i expulsió forçosa d'un alt percentatge de la població, i la negació dels drets de la població palestina en el conjunt del seu territori han estat una constant durant dècades que ara es veu enormement empitjorada amb un atac sense precedents sobre la Franja de Gaza.

En aquest context no sols defensem el dret del poble palestí a la resistència, sinó que també reclamem al nostre govern mesures efectives per a acabar amb la impunitat de l'Estat sionista d'Israel, com la ruptura de totes les relacions diplomàtiques i comercials amb l'ocupant. Aquests anys també hem vist una recrudescència de l'ocupació del Sàhara Occidental, on es continua lliurant una guerra silenciada i on el gir del PSOE en la posició històrica d'Espanya ha tingut un impacte terrible. Aquí el Marroc ha pogut ignorar les resolucions i fins i tot el mandat de la missió de l'ONU creada ad hoc per a la resolució del conflicte sense haver sofert cap conseqüència. Així com celebrem que des del govern espanyol s'hagi reconegut formalment a Palestina, hem de criticar aquest gir de la política espanyola envers el Sàhara Occidental, i el paper de subordinació que el PSOE ha aplicat respecte al règim del Marroc, sense respectar la voluntat de la majoria parlamentària.

El nostre compromís amb l'autodeterminació del poble sahrauí i el seu dret a tenir un estat propi està fora de dubte i constitueix un eix important de disputa. També se succeeixen conflictes armats en altres llocs del món, com Iemen o Mali en els quals els països europeus i els Estats Units intervenen de manera directa o a través de tercers per a salvaguardar els seus propis interessos.

No podem deixar de denunciar l'intent dels EE.UU i els seus acòlits de desestabilitzar i confrontar a la població veneçolana per aconseguir controlar el petroli, entre altres coses, si bé cal més transparència per aclarir els resultats electorals i desmuntar els discursos interessats i manipuladors.

També cal entendre el que esta passant a la Xina des d'una perspectiva diferent a la que ens arriba a traves dels mitjans de comunicació occidentals, al servei dels interessos econòmics i polítics dominats, en la mesura que ens serà útil en aquest moment de transició en l'ordre internacional.

Aquesta realitat posa en relleu que, dècades després que aquest acabés de manera nominal, el colonialisme continua viu com a sistema d'imposició i regulació de relacions internacionals. La defensa d'interessos geopolítics mitjançant la guerra, l'espoli de recursos naturals i la diferència quant a drets en funció de l'origen que continuen existint són les seves conseqüències més dures. En Esquerra Unida apostem per un veritable respecte a la sobirania popular que posi fi a aquest model i per articular mecanismes per a impedir-ho. És imprescindible una democratització del sistema de Nacions Unides que empoderi a l'Assemblea General com a màxim òrgan i articuli mecanismes que no permetin que les resolucions s'ignorin de manera sistemàtica.

Un dels principals problemes que existeixen avui en el marc del sistema de Nacions Unides és el dret a veto que tenen el Regne Unit, França, els Estats Units, Rússia i la Xina. Això fa que el sistema es construeixi des d'una asimetria entre països que reflecteix una correlació de forces que avui no és real. La crisi que travessa el sistema internacional és una oportunitat per a la seva reformulació, articulant noves aliances entre països que comparteixen reptes de tant calat com els que posa sobre la taula la crisi ecosocial.

L'actual model esgotat té el seu reflex econòmic en relacions de dominació a través de l'acaparament de terres i recursos o la imposició d'eines que, com el Franc CFA, permeten controlar les economies de països africans des d'Europa. Però també ho té en un model de relacions comercials insostenible, amb cadenes de distribució massa llargues i sense gens de respecte als drets dels productors als països d'origen o en els de consum. Per això, la nostra proposta de democratització de les relacions internacionals és també incompatible amb el model neoliberal de mercats globals dominat per un grapat de multinacionals i planteja també un canvi en les relacions econòmiques i comercials que els faci veritablement sostenibles a nivell social i mediambiental.

2.4. El capitalisme és irreformable: no ens podem conformar amb posar-li pegats a un sistema criminal

El cicle neoliberal que va incorporar una part de les demandes socials de l'esquerra als anys 60 del segle passat no tornarà. En concret, la crisi del capitalisme espanyol no és sinó la manifestació de la manca d'espais de rendibilitat econòmica per al capital, i el propòsit del projecte neoliberal és recompondre aquests espais mitjançant un procés d'empobriment i major explotació laboral. I sempre és la classe treballadora la primera que paga les seves conseqüències. Els qui estan en situació més precària són i seran els qui patiran més les recessions. I per això, dones, treballadores i treballadors migrants, persones grans amb pocs ingressos o joves en general, i sobretot aquells amb menys formació, no van a trobar resposta al sistema a les seves demandes. I darrere d'elles i ells, el resta.

En els últims 15 anys de crisi, pintar de verd el capitalisme ha estat la gran aposta per sortir del pou. Bàsicament era la promesa d'una solució capitalista a una crisi capitalista amb gegantines inversions en energies renovables, electrificació de l'economia, descarbonització i algunes inversions socials per amanir el conjunt. Amb aquestes inversions s'impulsaria l'ocupació i alhora els ingressos fiscals per sostenir un Estat amb més vocació social. Aquest nou pacte inclouria respectar el paper de les grans corporacions en aquesta necessària transició ecològica que, a canvi d'inversions públiques, facilitarien la rendibilitat del capital privat a canvi de que desbordi una part d'aquest guany cap a la majoria social precaritzada. Justament això és el Green New Deal i hem de dir de manera clara que no resol el problema d'un capitalisme madur. Ni tan sols aquesta transició verd seria suficient com a solució capitalista a la crisi capitalista.

Una prova d'això és que les pulsions per espremer la classe treballadora per cercar nous cicles d'acumulació continuen. Es concreten a nivell institucional en la nova volta a la mal anomenada austeritat a nivell de la Unió Europea amb regles fiscals que, encara que podrien ser qualitativament millors que les existents fins ara i introdueixin una mica de racionalitat dels seus arguments i més flexibilitat en la seva aplicació, continuaran mantenint límits del 3% de dèficit i del 60% de deute sobre el PIB, presents al Procediment de Dèficit Excessiu (PDE), desfasats, arbitraris i que no tenen cap fonament econòmic. En definitiva, no s'allunya amb el nou Pacte d'estabilitat i creixement una fase depressiva del cicle econòmic.

Per descomptat que la forma diferent d'abordar la crisi en aquests darrers cinc anys ha estat positiva per a la classe treballadora perquè a l'Estat espanyol es ha teixit una xarxa de protecció, un escut social per a les classes treballadores i populars més afectades que ha permès preservar el teixit econòmic i la feina. Les mesures de manteniment de rendes han arribat a protegir 7,2 milions de treballadores i treballadors, gairebé un 31% de la població activa durant la pandèmia. És evident que la presència al govern d'Izquierda Unida, ha suposat una resposta radicalment diferent a la que s'hagués implementat sense la nostra presència.

De fet, la intervenció pública afavorida redistribueix rendes a Espanya per afavorir a la majoria social. En concret, els impostos i les prestacions socials van reduir la desigualtat un 35% el 2021 i el 60% de llars amb menor renda van ser de fet beneficiaris nets d'aquesta intervenció, percebent un subsidi efectiu.

A més, en aquest període el Govern de coalició progressista ha pujat el salari mínim més d'un 54%, fet que suposa un trampolí per als salaris més baixos. Els sectors en què més han pujat els salaris són just els que tenen més percentatge dels seus treballadors al decil més baix de renda. En termes salarials, a partir de la informació dels decils salarials de l'EPA, el major increment salarial acumulat en el període 2018-2022 es concentra en què menys salari perceben. Aquesta evolució està lligada al ritme de creixement que ha experimentat l'SMI en el mateix període, i destaca que la millora salarial es concentra a la part baixa de la distribució de salaris, a diferència del període anterior, 2008-2018, on el major increment salarial ho van experimentar els decils mitjans i alts. I els assalariats que més augmenten els seus salaris són les dones (13,7%), que treballen a temps parcial (19,6%), la joventut (20,5%), els qui tenen un contracte temporal (21,2%), els qui tenen estudis primaris (21,7%) i les persones de nacionalitat estrangera (22,1%).

La millora salarial s'ha fet compatible amb la creació d'ocupació perquè cal destacar que Espanya ha estat el país on més ocupació assalariada s'ha creat entre els anys 2018 i 2022 als països de la UE, en xifres absolutes, per sobre de països com Alemanya, França o els Països Baixos.

Però fins i tot tenint en compte l'efecte enormement positiu de les mesures fins ara adoptades, hem de tenir en compte que són insuficients per fer front a les necessitats i als reptes que necessitem respondre.

3. Les nostres propostes polítiques per les classes treballadores

3.1. Una majoria d'esquerres a Catalunya, per posar fi a la dinàmica de blocs nacionals i teixir una alternativa a l'independentisme i al centralisme.

EUCat treballa per una nova majoria d'esquerres que pugui bastir un acord parlamentari per conformar un govern progressista a la Generalitat de Catalunya amb tres eixos principals d'acció governamental: una agenda social i de recuperació econòmica a l'alçada dels reptes que tenim després de la pandèmia de la COVID-19, que només és possible amb la recuperació del poder adquisitiu de la classe treballadora; accions decidides contra l'emergència climàtica i en clau de transició ecològica, i polítiques valentes per assolir la igualtat real entre homes i dones.

Un govern de la Generalitat de progrés que defensi els serveis públics i la seva gestió pública directa, que apliqui una fiscalitat progressiva, que fomenti la mobilitat sostenible i les energies renovables, que lluiti contra la violència de gènere, que obri més espais de participació de la ciutadania en la presa de decisions col·lectives, i que estableixi més mecanismes de transparència i retiment de comptes de la gestió pública i els seus recursos, així com de lluita contra la corrupció.

Així mateix, EUCat aposta per superar l'escenari de confrontació entre l'independentisme i l'immobilisme que ens ha portat al bloqueig institucional i la pèrdua de capacitat d'autogovern per part de Catalunya. La nostra proposta nacional té la voluntat de superar la dinàmica de blocs, aglutinant a una nova majoria en torn a tres eixos: radicalitat democràtica, justícia social, i projecte federal i republicà de l'Estat, superant determinats articles de la Constitució del 78.

L'any 2017 va tenir lloc a Saragossa una assemblea de càrrecs públics per buscar solucions polítiques a la crisi territorial de règim. Aquella assemblea va ser una iniciativa del nostre espai polític estatal, igual que ara ho ha estat la iniciativa que ha desbloquejat la situació política a Catalunya: el binomi diàleg i solucions, que es va concretar primer en els indults als principals líders independentistes condemnats per l'1 d'octubre, posteriorment amb la reforma del delictes de sedició al codi penal, d'aplicació retroactiva donat el seu caràcter de disposició favorable, van contribuir a anar desjudicialitzant la política.

Quelcom que té a veure amb conciliar interessos aparentment contraposats als associats a l'amnistia que suposa una certa defunció del processisme i obre pas a la política, al trencament de la política de blocs i permet que per primer cop en molts anys debats els debats se centrin en les condicions de vida de la població.

L'amnistia trenca la idea de l'Espanya irreformable i permet avançar en clau de país no només a l'eix territorial, sinó que gràcies al contingut de l'acord estatal d'investidura, permet també disposar de major finançament per fer polítiques més socials a Catalunya, acostant-se més al nostre concepte de democràcia, en que drets socials i nacionals formen part indissoluble, quelcom que hauria de ser l'element central en l'acció de govern i, per tant, també en matèria pressupostària, com a símbol d'un model de país més orientat a les condicions presents i futures de la vida de la gent, en qüestions com l'emergència climàtica, la salut, l'habitatge, els drets socials, la seguretat, la sostenibilitat mediambiental i la gestió de recursos essencials com l'aigua.

Polítiques, en definitiva, amb avenços suficientment significatius com per obrir pas a un nou sentit comú amb potencial transformador.

Però per implementar aquestes polítiques cal una majoria parlamentària de progrés superadora del processisme i els blocs nacionals. Els resultats electorals del 12 de maig obrien la porta a aquesta majoria, però calia valentia per evitar una repetició electoral i un possible govern de la dreta. EUCat vam néixer per ser útils i des del principi vam estar a favor d'explorar totes les oportunitats i alternatives, sense excloure cap, per garantir un govern d'esquerres, perquè ho és la majoria parlamentària i els reptes del país ho requereixen. Teníem la responsabilitat històrica de fer – ho possible i hem estat a l'alçada, contribuint a que organitzacions diferents poguessin unir forces pensant al que tenen en comú pel bé del país.

El passat mes de juliol, Comuns, PSC i ERC van arribar a sengles acords que han fet possible aquesta majoria d'investidura, i que al cas de l'acord Comuns – PSC conté un conjunt de mesures que permeten emmarcar la legislatura en una millora de les condicions de vida de la població, amb un canvi de rumb de model productiu, avençant cap a una Catalunya socialment més justa i més igualitària, donant resposta als principals reptes de país, clau per garantir l'equitat en l'accés als serveis públics i drets de ciutadania, i afrontar en condicions adequades diverses necessitats socials.

Els acords expressen la plena voluntat de l'esquerra transformadora a Catalunya de posar les persones i les seves necessitats al centre de l'acció política, contribuint així a una major equitat, també territorial, en matèria de prestació de serveis públics.

El nou Govern del PSC tindrà el repte de trencar una dinàmica processista que a la pràctica impedia formar un Govern de les forces d'esquerra, referendat per les urnes a totes les eleccions. Però aquest escenari dependrà en gran manera del grau de compromís de progrés d'ERC i la seva desvinculació de la tutela processista de Junts, també d'altra banda del grau de compliment del pactat per un PSC que podria caure en la temptació de fer polítiques conservadores mirant als grans sectors empresarials.

Tenim la possibilitat de trencar per primer cop en 10 anys amb el desgovern i la inacció, que han deteriorat el serveis públics fins a extrems insuportables i ha fet retrocedir al país en la seva capacitat de lideratge econòmic, polític, cultural, d'innovació i de progrés social; contribuint també perquè el nostre idioma propi, el català, retrocedeixi fins a nivells mai vistos des de el final del franquisme.

L'acord situa la política catalana al terreny de la realitat, superant una etapa identitarista que empetidia Catalunya com a societat i, en cas de materialitzar – se la investidura, obre noves perspectives, iniciant una nova etapa política, orientada al progrés social i la igualtat d'oportunitats al nostre país. I en aquest objectiu seran claus una exhaustiva tasca de control parlamentari, així com la negociació dels pressupostos 2025, amb un control d'execució que presenta més obstacles des de l'oposició.

Després de molt de temps, les esquerres catalanes tornem a tenir un terreny compartit de treball polític, i això sempre és sinònim d'avenços com a país. EUCat expressa el seu suport a un acord que permet caminar cap a un govern amb majoria parlamentària de progrés, amb el

que reafirmem el nostre ple compromís amb la garantia d'accés als serveis públics i drets de ciutadania com a factor de correcció de desigualtats i avenç social, i que l'acord representa per la majoria de la ciutadania de Catalunya.

Però el repte comença ara, és aquesta garantia de les condicions de vida el que ha de contribuir a l'enfortiment, a l'estabilitat, i a la capacitat d'actuació del Govern de l'Estat, amb la que EUCat estem plenament compromeses com a resposta davant del populisme d'ultradreta que amenaça el nostre país, també a Catalunya.

I en aquest horitzó l'aportació d'EUCat és molt important: EUCat proposa un catalanisme popular, inclusiu, radicalment democràtic, que treballi en la construcció d'una Catalunya plena en una Espanya federal, laica, i republicana, obrint pas a un nou encaix acordat entre les diferents nacions i regions d'un Estat republicà i federal, plurinacional, pluricultural i plurilingüe, des de la fraternitat entre els pobles, com a garantia d'equitat en l'accés als serveis públics i drets de ciutadania.

3.2. Consolidar una majoria de govern progressista a Espanya, avançar cap a una República Federal Plurinacional

El balanç del primer govern de coalició progressista és positiu pel conjunt de la classe treballadora. Tot i que els esforços i les polítiques dutes a terme no han evitat l'impacte d'un sistema capitalista cada cop més ferotge (augment del preu de l'habitatge, dels aliments, de l'energia, etc.), les mesures dutes a terme han aconseguit esmorteir l'impacte en les successives crisis socials, sanitàries i econòmiques que han impactat al nostre país hagués tingut per a la classe treballadora. La sortida a la crisi social i sanitària de la COVID19 i a la crisi econòmica motiva per la invasió a Ucraïna s'ha donat per l'esquerra gràcies a la presència forta de ministres de l'esquerra transformadora. La nostra presència al Consell de Ministres ha estat cabdal per impulsar l'increment del SMI, la creació del Ingrés Mínim Vital, l'escut social, la cobertura via ERTA de molts treballadors i treballadores, la Llei de Famílies o les lleis en defensa dels drets de les persones LGTBIQ+, però també és la nostra presència al govern de coalició la que explica l'avenç del diàleg a Espanya i la distensió en el conflicte polític entre Catalunya i Espanya. Si bé en els anys més àlgids del 'Procés' a Catalunya la nostra posició era titllada d'ambigua i equidistant, avui la posició que ha defensat EUCat en el marc dels Comuns, amb el diàleg (Taula de diàleg), la llibertat (indults) i les solucions (amnistia) és defensada majoritàriament pels catalans i les catalanes i s'ha convertit en la posició central del país.

En paral·lel, el món viu un moment de repunt de l'identitarisme que genera posicions xenòfobes i neofeixistes a països del nostre entorn. Un partit d'ultra dreta amb Meloni al capdavant governa Itàlia, mentre que a França, Alemanya i Portugal creix la ultra dreta electoral i socialment, i als Estats Units una figura com Trump pot tornar a ser president del govern. A Espanya també estem vivint aquestes posicions amb una reordenació de l'espai de la dreta, amb la ultra dreta ja present a molts governs municipals i autonòmics de la mà del PP que han suposat un retrocés evident en drets socials, culturals i de les persones LGTBIQ+. L'entrada de VOX a molts governs municipals i autonòmics, condicionant les polítiques del PP, han donat poder institucional a una força alineada internacionalment amb el populisme trumpista i les dretes neofeixistes europees que agiten el discurs xenòfob, masclista, homòfob, negacionista i anticientífic entre les classes populars més

colpejades per les diverses crisis. VOX està impulsant una guerra cultural per tenir l'hegemonia en el camp conservador que empeny el PP cap a posicions d'extrema dreta.

Davant d'aquesta doble amenaça, la pèrdua de drets de la classe treballadora i l'augment de la ultra dreta i les seves conseqüències culturals, cal consolidar la majoria progressista i plurinacional a l'estat. L'alternativa a aquesta majoria progressista és un govern conservador amb ànima hegemònica de l'extrema dreta i una agenda política clarament lesiva pels drets dels i les treballadores com ja estem veient a Castella i Lleó, Illes Balears o el País Valencià, on el PP govern amb VOX, o a Madrid o Andalusia, con el PP govern amb majoria absoluta a costa d'assimilar el discurs populista trumpista de VOX. Menció a part requereix l'impacte que aquests governs d'extrema dreta estan suposant a l'àmbit cultural dels països de parla catalana, País Valencià i Illes Balears, amb la pèrdua de drets lingüístics dels i les ciutadanes i les polítiques negacionistes del plurilingüisme i la diversitat cultural dels nostres territoris.

El PSOE és també una força tradicionalment arrelada als interessos dels lobbies econòmics i mediàtics de l'estat i això suposa una complicació en les negociacions dins del govern de coalició. Les dificultats que presenta el PSOE a l'hora de prendre decisions que transformin les estructures d'estat i el model econòmic, social i productiu a Espanya són evidents. Això es fa evident també a Catalunya amb un PSC ubicat en posicions de centre-dreta tant en discurs de seguretat com en projectes contraris a la lluita contra l'emergència climàtica (Quart Cinturó, Hard Rock o ampliació de l'aeroport del Prat). Per aquest motiu, la consolidació d'aquest govern progressista passa també per forçar el PSOE a sortir dels seus propis límits que estan articulats en àmbits que són bàsics per l'avenç social de la classe treballadora com l'àmbit econòmic o l'aposta per una República Federal Plurinacional i Solidària. Des de l'espai de l'esquerra transformadora que representem hem de definir quina república volem ubicant-la en els nous esquemes productius i abordant l'emergència climàtica que tenim ja amenaçant les nostres vides. Per això, aquest govern de coalició ha de servir també per aprofundir en l'organització de les estructures d'estat republicanes al servei de la majoria, de manera que siguin defensades àmpliament per anar consolidant de forma irreversible la construcció de l'estat republicà que teoritzem.

L'estratègia per consolidar aquesta majoria de govern progressista a Espanya passa per posar en marxa una agenda legislativa d'avenços que millorin les condicions de vida materials de la classe treballadora, reforçar la batalla cultural per redirigir el sentit comú cap a l'esquerra, avançar en la construcció del nostre projecte de país en forma de república federal plurinacional i solidària, enfortir els espais conjunts d'unitat popular i confluència política, institucional i social; i construir aliances socials que reforcin els moviments socials i articulïn la societat civil que són una peça clau per a les bases socials del govern de coalició.

El projecte de futur de país el tenim clar i l'hem situat abastament: una República Federal Plurinacional i Solidària. I, com hem dit, aquesta república no passa només per acabar amb la Monarquia que s'ha convertit en una institució corrupta que no ha donat explicacions per les operacions econòmiques i el patrimoni ocult de Joan Carles I i la seva família. L'actual cap de l'estat, Felip VI, va haver de renunciar a l'herència del seu pare davant d'un cas que demostra que la corrupció de Joan Carles I no és d'àmbit exclusiu de la seva persona sinó que afecta el conjunt de la Casa Reial i de la institució de la Monarquia. Rebutgem la utilització de les institucions per protegit l'opacitat de la Monarquia i exigim transparència i depuració de responsabilitats davant dels escàndols que afecten la Corona.

Apostem per instaurar a Espanya un sistema polític republicà que permeti l'elecció democràtica del Cap de l'Estat, i la seva fiscalització i retiment de comptes, com qualsevol altre càrrec públic. La República no és només una forma d'organitzar la jerarquia de l'estat: és una sèrie de valors i principis democràtics, de drets i de llibertats, àmpliament reivindicats per diferents tradicions del pensament emancipador al llarg de la història, també del moviment obrer i de les esquerres que representem. L'aposta per una República Federal Plurinacional i Solidària ha de democratitzar l'estructura de l'estat, obrir una oportunitat de blindar constitucionalment els drets i serveis públics amenaçats pel Capitalisme i avançar en un nou model de relació federal entre les regions i els pobles d'Espanya, superant les mancances que el període de la Transició va deixar pendents. Les esquerres també hem de reconèixer i superar les nostres pròpies mancances per no caure en els errors que han permès l'augment de la dreta i la ultra dreta amb una component més xenòfoba i identitària dels últims anys.

Sobre el debat del finançament autonòmic, cal articular la proposta que sempre hem defensat: un finançament just per a Catalunya, solidari amb la resta de pobles de l'estat i que contempli també un nou finançament per a la resta de comunitats autonòmiques que també estan infrafinançades. Per aquest motiu, hem de ser capaços d'aterrar una proposta consensuada amb els espais que participem del nostre front ampli (Sumar o Comuns) que tingui en compte que darrera del finançament autonòmic es troben els drets de ciutadania, del necessari finançament de serveis públics (i certament unes CCAA gestionen més serveis públics que d'altres) i que cal perseguir el dumping fiscal que practiquen algunes CCAA controlades pel PP, especialment el Madrid d'Ayuso.

3.3. Davant l'actual UE, una Europa dels pobles, solidaria i democràtica

El marc de la guerra està sent utilitzat a la Unió Europea per a imposar un discurs conservador construït des de la por. Un discurs que planteja una falsa escassetat –que no és una altra cosa que la concentració de tota la riquesa a les mans d'uns pocs– per a posar en marxa les polítiques reaccionàries que requereixen generar aquest clima d'inseguretat com el tancament de fronteres o la transferència de recursos dels serveis públics a l'àrea de seguretat. En aquest marc, l'esquerra europea té enormes dificultats per a desenvolupar una narrativa que li permeti fer polítiques diferents. L'assenyalament i fins i tot criminalització dels qui proposen sortides diferents a la guerra a Ucraïna a continuar alimentant l'espiral bèl·lica ha dificultat enormement el treball de l'esquerra, que ja era pràcticament residual en la major part dels països de l'antic bloc de l'est.

Les diferents pulsions i identitats existents dins de l'esquerra europea no han aconseguit ser ben articulades en un subjecte únic, també per les diferències entre diferents partits a escala nacional en els diferents països. A aquesta divisió històrica s'ha sumat nous partits que, malgrat tenir les seves arrels en l'esquerra, actuen dins del marc de la por que s'ha convertit en hegemònic, acceptant els seus discursos en qüestions com la migració o els drets de les persones LGTBIQ+. En aquest sentit, la nostra aposta passa per continuar reforçant els espais més unitaris com són el Partit de l'Esquerra Europea i el Grup de L'Esquerra en el Parlament Europeu des de les nostres posicions polítiques de confrontació amb el marc de les dretes i el social-liberalisme. És necessari convertir aquests espais en actors més units i cohesionats entorn del programa polític per a convertir-los en veritablement útils i amb major capacitat d'intervenció en els conflictes que –com veiem amb la recent onada de mobilitzacions del sector agrícola– tenen cada vegada una major dimensió europea.

La pulsio militar d'aquesta Unió Europea es construeix des de l'aliança intrínseca amb l'OTAN, per la qual cosa la idea que la creació d'un exèrcit europeu pot contribuir a majors nivells de sobirania està en les antípodes de la realitat. En aquest moment la Unió Europea demostra la seva veritable naturalesa a través de mesures com el suport a la despesa armamentística perquè no computi entre els objectius de dèficit mentre sí que ho fa la inversió en drets com la salut. Aquest canvi de cicle després d'un període de major expansió de la despesa pública després de la pandèmia del coronavirus posa en relleu que es tracta d'un procés d'integració concebut per a la imposició de polítiques neoliberals, les institucions de les quals tenen un dèficit democràtic evident i que es construeix des d'un marc que afavoreix les lògiques competitives internes que impliquen rebaixes en drets socials i laborals. Nosaltres i nosaltres sí que defensem un procés d'integració regional europeu, però un que es construeixi des d'una lògica de solidaritat i cooperació conjunta contra els grans reptes d'aquest temps.

Les polítiques neoliberals i racistes que implementen els partits de la dreta tradicional al costat de la socialdemocràcia a la Unió Europea i el paper creixent de l'extrema dreta són vasos comunicants. Per això, és imprescindible l'aposta per aprofundir l'acció conjunta amb les nostres organitzacions aliades en tot el continent per a treballar un marc europeu al servei de les majories. La Unió Europea és una entitat que segueix en procés de configurar-se políticament i la nostra oposició al model no pot portar-nos a inhibir-nos dels debats que s'estan produint. A més de la militarització, la política migratòria o l'impacte negatiu que té la política europea sobre el nostre sector agrícola, un altre dels grans eixos dels pròxims anys seran les polítiques d'ampliació.

La Unió Europea es constitueix així de manera oberta en un actor geopolític en el continent el principal objectiu del qual és construir hegemonia enfront de la posició de Rússia. D'aquesta manera es planteja de manera constant l'adhesió de països com Ucraïna o Moldàvia, l'entrada dels quals a la Unió Europea tindria un impacte immens a nivell de distribució interna dels recursos, a més dels problemes derivats dels estàndards democràtics o la prevalença de la corrupció en aquests països. Entenem que, malgrat que qualsevol país pot pretendre de manera democràtica adscriure's al bloc que consideri, la Unió Europea no pot consolidar-se com un factor de desestabilització en els confins orientals del continent i a més ha de treballar per a preservar uns mínims comuns quant a democràcia i drets humans a nivell intern que ja es veuen seriosament amenaçats pels governs de l'extrema dreta.

Per això, Espanya ha d'utilitzar el poder que li atorga el seu pes específic dins de la Unió i el nostre govern per a bloquejar les polítiques més lesives dins del Consell. La nostra configuració de govern és una excepció en un mapa molt conservador que ens atorga la responsabilitat de demostrar que hi ha altres vies possibles al neoliberalisme, la xenofòbia i el bel·licisme. Per això, és imprescindible l'articulació de la nostra crítica estructural a la Unió Europea amb el nostre internacionalisme que ens porta a teixir aliances amb forces de tot el continent.

4. Instruments i accions per avançar en les transformacions socials

4.1. EUCat, i la seva relació amb IU i el PEE

Com vam afirmar en els documents de les assemblees fundacional i constituent de la nostra organització, nostre document fundacional, Esquerra Unida de Catalunya la formen homes i dones que ens sentim part de les esquerres transformadores i anticapitalistes; que ens considerem continuadores dels fils roig, verd i violeta, presents en tantes lluites per l'emancipació de les classes treballadores i populars; que aspirem a superar el model capitalista de producció i consum; que lluitem per un societat de dones i homes lliures i iguals, inspirada en els principis del socialisme, del republicanisme, del laïcisme, i de la fraternitat entre els pobles, en un model d'estat federal, plurinacional, i solidari; que ens declarem antifeixistes, i reivindiquem la memòria democràtica de les persones que van donar la seva vida i llibertat en la lluita contra el feixisme i contra el franquisme, entre altres principis i valors que guien la nostra acció política.

EUCat té a Izquierda Unida com a referent polític a l'Estat, amb qui compartim projecte federal, valors i principis, així com propostes programàtiques. Aquesta relació de fraternitat que les esquerres transformadores de Catalunya i Espanya que representem IU i EUCat hem anat forjant durant dècades cal mantenir-la, i cal actualitzar-la a les noves realitats, on compartim estratègies i aliances amb nous referents polítics unitaris en construcció i les seves relacions institucionals, com és el cas de Sumar.

El Partit de l'Esquerra Europea (PEE) és l'organització europea de referència d'EUCat, com també ho és d'IU, on coincidim amb altres forces europees de tradicions polítiques germanes, i per això hi volem continuar participant dels seus espais de debat, decisió, i articulació en xarxes i grups de treball, en aquesta nova etapa.

Malgrat el punt d'inflexió que va suposar la resposta comunitària a la crisi sanitària de la COVID-19, i els seus efectes econòmics i socials, així com a la crisi econòmica associada a la guerra d'Ucraïna, l'ofensiva conservadora a tot Europa, protagonitzada per la dreta extrema però principalment per l'extrema dreta, està fent girar novament el sentit comú cap a polítiques restrictives i d'austeritat que, amb la recuperació de la regla de despesa ofegaran novament a les classes treballadores i populars i els estats de tot el continent en contextos en què sigui necessari el finançament de les polítiques públiques, malgrat les polítiques d'escut social aplicades a l'estat espanyol en són la demostració pràctica de que una altra economia és possible i funciona, situant l'estat espanyol en uns nivells de creació d'ocupació de qualitat, dèficit públic i creixement del PIB molt per sobre dels països del nostre entorn més proper.

EUCat volem contribuir des d'aquests espais estratègics, des del PEE, des d'IU, a bastir una esquerra europea forta, alternativa, i plural, una esquerra que treni aliances amb forces de progrés d'altres tradicions polítiques i planti cara al neofeixisme, oferint alternatives a les polítiques conservadores fracassades de les forces tradicionals del bipartidisme europeu, cada vegada més escorades a la dreta.

Però també des de la nostra aposta estratègica com Catalunya en Comú, un espai divers i plural on convivim persones que venim de tradicions polítiques diverses i formem part de múltiples

famílies polítiques europees i, per tant, cal contribuir des d'EUCat cap a la coexistència a Catalunya en Comú d'una referència múltiple en la relació i el treball polítics, que permeti fer de pont entre famílies europees, en un moment en que cal treballar amb els sectors més progressistes amb independència de l'organització europea de referència, per combatre el feixisme des de l'esperança en una Europa millor.

És sobre la base de la utilitat de les polítiques de progrés com a eina de prosperitat i millora de les condicions de vida de les europees, partint de l'esperança d'un futur millor, que podrem construir una identitat europea basada en les llibertats i els drets de ciutadania front a la sortida autoritària de les crisis que vivim: ecològica, econòmica, migratòria, de salut, de convivència internacional en pau, i treballarem per fer – ho possible.

4.2. L'aposta estratègica per Catalunya en Comú

Les assemblees Fundacional i Constituent d'EUCat han establert Catalunya En Comú com el nostre projecte estratègic perquè formem part activa de la fundació d'aquest projecte d'unitat de les esquerres transformadores catalanes. Després d'una primera fase més complexa amb dificultats i conflictes i un escenari amb múltiples convocatòries electorals que ens han fet concentrar la nostra energia política en aquestes cites, des fa un any s'està fent el desplegament organitzatiu i territorial del projecte dels Comuns que hem reclamat des d'EUCat.

Hem de seguir incorporant persones i sensibilitats a Catalunya en Comú i fer a les persones de base inscrites més partícips de les decisions estratègiques i la gestió quotidiana de l'organització. Les persones d'EUCat podem fer aportacions des de l'activisme en el moviment obrer, el moviment veïnal, el municipalisme i la nostra experiència organitzativa com a col·lectiu. Per això, hem posat al servei del projecte comú la nostra xarxa de relacions polítiques amb altres esquerres de l'àmbit estatal, europeu i mundial amb l'objectiu d'interconnectar lluites i experiències que ens fan més fortes davant del capitalisme global. Però també hem de defensar als òrgans unitaris, les propostes polítiques i organitzatives que haguem acordat col·lectivament de forma democràtica als òrgans d'EUCat.

La nostra tradició política té un compromís ferm amb la construcció d'espais unitaris per impulsar polítiques de valor per la classe treballadora, i alhora fer front a les amenaces de les dretes tant a Catalunya com a Espanya. El propi naixement d'Esquerra Unida va ser fruit de la necessària unitat de les esquerres transformadores, la posterior coalició ICV-EUiA i el fet de formar part d'Unidas Podemos al conjunt de l'estat ens remet a aquesta tradició unitària. Per això, des de fa temps venim participant dels espais unitaris (Catalunya en Comú i En Comú Podem a Catalunya i Unidas Podemos i SUMAR a l'estat) que ara són més necessaris que mai, però que encara no han consolidat la seva força i cal seguir treballant per enfortir-los i fer-los útils pel conjunt de la classe treballadora.

És evident que l'espai unitari a Espanya està en fase de reformulació i l'espai unitari a Catalunya està en fase de consolidació que és també importantíssima i on la nostra aportació col·lectiva és vital. La mirada de la tradició política i col·lectiva de la gent d'EUCat és imprescindible per a què aquests espais d'unitat esdevinguin una eina útil per als interessos de la classe treballadora i per articular un projecte per aturar l'avenç de la dreta i la ultradreta. Per tant, hem de saber definir com són i de quina manera s'organitzen aquests espais i quines són les polítiques públiques prioritàries que defensen en aquests espais.

Hem de saber definir com són, de quina manera s'organitzen i quines polítiques públiques defensen els espais de confluència en els que participem. Davant un moment complicat per al conjunt de la classe treballadora on el capitalisme s'ha adaptat a les noves formes socials, el moviment obrer ha perdut el paper d'ideologització de la nostra classe i el feixisme que crèiem superat està avançant en la correlació de forces, no només des del punt de vista institucional, no n'hi ha prou amb tenir propostes programàtiques potents i justes ni tampoc una bona representació institucional o lideratges amb gran projecció mediàtica, sinó que necessitem una organització forta, amable, acollidora i arrelada al territori i a la gent. En el nostre cas, cal defensar que Comuns es doti d'un model organitzatiu profundament democràtic que faciliti la participació real de tota la militància en el debat col·lectiu i la presa de decisions en tots els àmbits estratègics. Necessitem un espai que, previ al reconeixement i regulació de la participació de les organitzacions existents, estimuli les organitzacions de base i permeti l'extensió a tots els barris, pobles i localitats amb l'objectiu de tenir sempre un peu al carrer compartint el dia a dia i les inquietuds de la classe a la que volem organitzar. Per això, Situem tres elements centrals en la consolidació del projecte conjunt que ha de passar per:

1. L'espai dels Comuns ha de reconèixer la realitat diversa, territorial i sectorial de les tradicions que conformem aquest espai. Hem de treballar pel reconeixement, regulació i normalització de les organitzacions que conformen aquest espai polític. Els projectes unitaris que s'han impulsat a tot el planeta ens demostren que aquells que han entès, han integrat i han regulat de forma natural la pluralitat organitzativa i ideològica s'han consolidat en el temps i han aconseguit revertir la correlació de forces al seus països, com és el cas del Front Ampli a Uruguai o la Federació de l'Esperança al Brasil.
2. L'espai dels Comuns ha d'aprofundir, i nosaltres hi tenim un paper important que jugar, en mecanismes democràtics de presa de decisions i en construcció i extensió de la organització per esdevenir la gran força catalana de l'esquerra transformadora a tot el país, més enllà de l'Àrea Metropolitana.
3. L'espai del Comuns ha de ser un espai de confluència obert, ampli, democràtic on moltes organitzacions i persones d'esquerra es trobin representades, i amb suficients mecanismes democràtics i garanties per encabir les diferents visions i matisos de l'esquerra transformadora.

Catalunya En Comú s'ha de dotar de mecanismes que facilitin el debat teòric polític i social en profunditat i millorar els mecanismes democràtics que permetin l'acció col·lectiva en la presa de decisions estratègiques en tots els àmbits, així com crear espais col·lectius de construcció de propostes polítiques estratègiques en l'àmbit institucional, des del municipal fins l'estatal. Clarament, l'espai unitari ha de servir per posar mirada llarga a la nostra acció política i fugir del tacticisme permanent en què s'està instal·lant la política i ser capaços de prendre decisions aprofundint en l'anàlisi estructural i conjuntural.

El paper dels militants d'EUCat que han de participar de forma col·lectiva és i ha de ser cabdal en la consolidació de Catalunya En Comú. I això passa també per reforçar l'eina d'EUCat en el context de confluència política a Catalunya en cinc eixos:

- a. **EUCat com a espai de formació ideològica.** EUCat ha de ser una escola de formació de quadres des de diferents àmbits (socials, sindicals i institucionals) que enforteixin el projecte

dels Comuns. Cal, per tant, estar constantment fent formacions i reflexions sobre el nou mon i els seus reptes.

- b. EUCat com a eina de coordinació estratègica.** EUCat ha de ser una eina útil d'incidència política i programàtica i, per això, cal coordinar els debats estratègics que es donin per optimitzar la nostra presència en aquets àmbits. Cal poder modular les polítiques i propostes de la confluència d'acord a les nostres polítiques acordades tant a nivell català com estatal. Com a organització que busca millorar tots els espais unitaris on participem, és un requisit imprescindible que la nostra acció estigui coordinada i tingui una estratègia comuna. L'acció organitzada i unitària és coherent amb els nostres principis i objectius polítics i enforteix el projecte comú des de la cohesió interna.
- c. EUCat com a fàbrica d'idees d'esquerres.** Hem de ser col·laboratius i treballar propostes programàtiques d'esquerres que puguem aportar als espais unitaris amb l'objectiu sempre de millorar les condicions materials de la vida de la classe treballadora. No hem de renunciar tampoc a la visibilitat d'EUCat en la defensa dels drets dels i les treballadores.
- d. EUCat com a impulsora de les formes organitzatives democràtiques.** Cal col·laborar en l'exigència democràtica de les confluències en les que participem, especialment en Comuns.
- e. EUCat com a element aglutinador de les esquerres.** EUCat ha de treballar des de la seva condició de força aglutinadora de les esquerres transformadores perquè cap força germana competeixi electoralment amb l'espai de Catalunya en Comú i, per això, hem de treballar activament per ampliar l'espai unitari.
- f. EUCat visible a la societat.** Amb l'objectiu de visibilitzar tant l'existència de Esquerra Unida de Catalunya com el nostre programa polític hem de fer activitats allà on estem organitzats: xerrades, taules al carrer, participació en moviments socials, espais amplis i unitaris de lluita. Allà on sigui possible hem de desenvolupar eines pròpies de comunicació a nivell local que ajudin a que les nostres propostes polítiques arribin a la gent. Aquestes activitats han de tenir el doble objectiu de contribuir a fer arribar el projecte de Catalunya en Comú allà on som, però també de fer visibles les nostres sigles, el nostre projecte polític i el nostre programa.

4.3. La mobilització social i l'organització popular de la classe treballadora

Perquè Esquerra Unida sigui una eina més útil per a la mobilització social i l'organització de la classe treballadora hem de generar una Esquerra Unida més moviment polític i social, més forta i cohesionada, per també afrontar els reptes polítics del nostre país.

Quan parlem de reforçar Esquerra Unida no ho fem des d'un plantejament que es realitzi en clau interioritzada; l'enfortiment es produeix no sols pel treball organitzatiu, sinó sobretot perquè el nostre treball polític sigui útil per a la nostra classe i es reconegui a Esquerra Unida com una organització política útil amb capacitat de millorar les condicions de vida de les famílies treballadores.

Ser útils per al nostre poble i la nostra classe no és només una qüestió institucional, ha de ser sobretot una qüestió social d'intervenció en els nostres àmbits territorials i sectorials. L'acció

institucional és fonamental, però ha d'acompanyar-se amb una lluita social que és imprescindible, tot contribuint col·lectivament al treball unitari. El nostre treball, des de la nostra mera presència en barris, pobles i ciutats, ha d'estar enfocat a crear aquesta doble condició de possibilitat: institució i carrer.

És necessari articular i desenvolupar el treball extern fora de la dinàmica institucional, és necessari implementar propostes concretes que facin de les seus llocs de referència útils per a la nostra classe i el nostre poble. Un altre element important és el reforç d'una formació teòrica i pràctica contínua mitjançant plans de treball concrets.

Hem de cuidar i afavorir la participació i representació de les persones treballadores facilitant espais de treball sectorials o de suport i seguiment a conflictes concrets. El treball amb els sindicats de classe és igualment prioritari, el seu paper és imprescindible per a defensar els drets de la classe treballadora i per a construir conjuntament una societat més justa. El reforçament del treball conjunt és imprescindible per a reforçar els llaços entre les organitzacions de classe, juntament amb els moviments i entitats socials.

Quan volem crear comunitat no sols ho hem de fer amb la nostra afiliació, també la construïm amb el nostre entorn social i amb la nostra gent. En aquest sentit, s'ha de potenciar la figura de les persones simpatitzants, anant més enllà de la participació en processos de primàries o de referèndums. Hem d'incrementar la participació de les simpatitzants, pensant que algun dia podran ser militants d'Esquerra Unida. La participació en xarxes d'activistes que se centrin en el treball sectorial hauria de ser una oportunitat per a ampliar la participació de les simpatitzants.

Hem d'apostar amb claredat per les xarxes d'activistes com a grups de treball i espais d'articulació del conflicte i de la mobilització social que superen l'elaboració col·lectiva i el treball amb la institució.

Una esquerra centrada en l'articulació de societat civil, en l'organització dels conflictes socials i en la creació d'espais de socialització, que se serveix de les xarxes per a connectar amb els universos activistes i sindicals. En el proper mandat desenvoluparem les xarxes d'activistes com el pilar social de l'organització i la connexió amb els conflictes. Per a això és necessari que es configuren com a instruments flexibles de participació plural, elaboració, acció col·lectiva i formació amb implantació en la base. Per a això és necessària la dotació de recursos i la planificació de treball de les xarxes. Organitzarem una trobada anual de les xarxes d'activistes que ens permetin compartir les experiències i posar en marxa noves iniciatives. Partir de les necessitats socials i generar una proposta que integri totes les perspectives. En aquesta trobada s'haurien de definir les propostes prioritàries de mobilització social i crear xarxes temporals per a desenvolupar-la, coordinar-la i impulsar-la.

Hem de cuidar i afavorir la participació i representació de les persones treballadores impulsant els espais de treball sectorials, com les xarxes d'activistes, per coordinar, donar suport i fer seguiment a conflictes concrets. En aquest sentit, el treball amb els sindicats de classe és igualment prioritari, el seu paper és imprescindible per a defensar els drets de la classe treballadora i per a construir conjuntament una societat més justa. Per això reforçar el treball conjunt amb els sindicats de classe, des de la seva pluralitat, és imprescindible per a reforçar els llaços entre les organitzacions de classe que comparteixen compromís polític, social i de classe.

Per organitzar-nos millor en aquest àmbit, coordinar-nos, i establir l'àmbit de les xarxes d'activistes coherent i adequat a la realitat de la nostra organització, proposem la realització d'una Jornada Nacional, amb caràcter monogràfic i oberta a tota la militància, abans d'arribar a la meitat d'aquest mandat. Les conclusions ens hauran de servir com a full de ruta per millorar la nostra acció en la mobilització social i l'organització de la classe treballadora i als barris populars.

5. Propostes polítiques de caràcter programàtic

5.1. Defensa dels drets socials i dels serveis públics

5.1.1. La salut: un dret, no un negoci

La salut és un bé social i un dret humà fonamental recollit per la legislació autonòmica, espanyola i internacional, que ha de tenir el suport de les institucions de l'estat a través de les seves polítiques econòmiques, socials i culturals.

Per evitar que la sanitat sigui una mercaderia i aconseguir que totes les persones visquem la salut com un dret humà universal cal fer els canvis legislatius, culturals i organitzatius necessaris per focalitzar els determinants socials de la nostra salut. La salut col·lectiva, de tots i totes, depèn sobre tot de condicions socials, econòmiques i polítiques.

El nostre sistema sanitari públic travessa des de la crisi de 2008 i les retallades aplicades des d'aleshores un moment crític que pot fer impossible la seva recuperació. Creiem que cal dir prou i denunciar el desballestament del sistema de salut, així com el servilisme als interessos de la indústria farmacèutica i de productes sanitaris, i als fons d'inversió que han convertit la sanitat en el seu objectiu de negoci.

La nostra proposta de Salut i Sanitat està orientada a recuperar el model sanitari públic, finançat amb impostos i sense re-pagaments, universal i equitatiu. Un sistema sanitari que, a més de comptar amb un finançament suficient, estarà sotmès al control democràtic i la participació social, per això per a la militància de EUCat ha de ser una prioritat la participació en plataformes com Marea Blanca i impulsar la participació de les associacions veïnals en la defensa de la sanitat pública. Un programa de salut centrat en la promoció i prevenció de la salut, fent alhora de l'atenció primària un dels seus pilars fonamentals.

Per tal de fer-ho possible, cal:

Consolidar una sanitat pública, integral i de qualitat per a tothom, assegurant l'accés universal al sistema sanitari públic a totes les persones que viuen a Catalunya.

En els darrers 10 anys la despesa sanitària privada s'ha incrementat, alhora que decreixia el pressupost destinat a la sanitat pública, que ha començat a recuperar-se a un ritme inferior al conjunt de la despesa pública.

Hauríem de fixar un mínim d'inversió en sanitat, i arribar a la progressiva equiparació a mitjanes europees. En cap dels casos inferior al 7% del PIB. Amb planificació paral·lela de com s'inverteixen els diners a Salut, fomentant que tota la nova inversió vagi destinada a gestió i provisió pública, a un model centrat en l'atenció primària, a ampliar la cartera de serveis coberts i disminuir esperes, i a la recuperació de les condicions laborals, garantint les substitucions de les jubilacions i baixes de professionals sanitaris.

Convertir el Servei Català de la Salut (SCS) en el Servei Nacional de Salut de Catalunya (SNSC), amb funcions de planificació, finançament, gestió i avaluació dels serveis de salut públics, integrals i integrats de Catalunya. La sanitat pública té un valor social indubtable perquè conté, cohesiona i crea sinergies en la investigació, formació, docència, prevenció, atenció, rehabilitació i cures i és

la única que permet treballar per a millorar els determinants de la salut i la malaltia. Entenem que la sanitat privada s'ha de finançar privadament, i que la col·laboració pública-privada existent ha d'anar limitant el seu àmbit, fins a la seva total separació.

Enfortir de manera efectiva i real l'atenció primària i comunitària.

L'atenció primària no només ha de ser la porta d'entrada al sistema sanitari, sinó que ha de fer la gestió i el seguiment del pacient en tot el recorregut del procés assistencial. Té, a més, un paper rellevant en les tasques de salut comunitària, juntament amb els serveis de salut pública, per a la protecció i la promoció de la salut col·lectiva. Per això ens comprometem a treballar perquè l'APiC ofereixi una atenció global i longitudinal, i que gestioni la coordinació amb la resta del sistema.

- Incrementar progressivament el pressupost de l'atenció primària i comunitària fins a un 25% del de salut.
- Garantir una atenció primària de proximitat, adaptada als determinants socials i de salut del territori, amb una atenció pediàtrica i a la salut sexual i reproductiva, vinculada a l'atenció primària.
- Garantir l'atenció longitudinal al llarg de la vida per part dels professionals de l'AP, fomentant la seva estabilitat laboral i liderar des de AP la coordinació amb la resta de nivells d'atenció. Crear mecanismes de continuïtat assistencial sota la responsabilitat dels serveis d'atenció primària de salut.
- Avançar cap a una atenció plenament biopsicosocial i contextualitzada, que no medicalitza innecessàriament i es coordina amb el territori per abordar els determinants socials de la salut.
- Participació comunitària en les polítiques de salut. S'han d'establir mètodes de participació comunitària de la població en els seus sistemes de salut en tots els nivells.
- Això implica tant la participació de malalts com la participació de professionals en decisions dels centres sanitaris però també municipals (urbanisme, economia, celebracions).
- Garantir l'atenció bucodental i oftalmològica, superant la bretxa de salut que origina, ampliant la cartera de serveis i el públic diana als col·lectius vulnerables socialment i amb patologies prèvies.

Atenció a la salut mental

- Cal dotar d'un pressupost suficient els programes de Salut Mental i Addiccions, regulant la ràtio mínima de professionals per número d'habitants, i ampliant la cartera de serveis com a part del dret a salut de la població, com cal implementar el desplegament del Pla Director de Salut Mental, des de la màxima transversalitat i definir els Centres de Salut Mental com a veritables eixos del subsistema de salut mental de manera que aquests tinguin una dependència assistencial directe del Departament de Salut, integrant els actuals CSMA, CAS i CSMIJ.
- Cal promoure polítiques de salut mental comunitària de caràcter intersectorial i interdepartamental.

5.1.2. Dret a la mort digna

Encara que l'esperança de vida avanci, una persona pot voler morir per que consideri que ja no té una vida digna, i en aquest sentit, EUCat defensa el dret a una mort digna, i per això, celebra l'aprovació de la llei que regula l'eutanàsia a Espanya, com celebra la recent reforma de la regulació de la declaració de voluntats avançades, que caldrà defensar dels atacs de la dreta espanyola i els poders religiosos.

5.1.3. Habitatge

Durant dècades l'habitatge ha estat marginat de les polítiques públiques. De la mateixa forma que altres drets fonamentals, com l'Educació o la Sanitat, tenien unes assignacions pressupostàries i casi sempre una Conselleria (o Ministeri a l'Estat), l'habitatge ha estat un dret de segona, malgrat el seu rang constitucional, quelcom que l'acord d'investidura entre PSC i Comuns aspira a revertir.

Les polítiques públiques durant molts anys i molts governs ha estat primar la propietat, sigui via incentius fiscals (desgravacions al IRPF, per exemple), o sigui les polítiques de HPO, que en el fons, no deixa de ser una transferència de diners públics a privats, el que ha convertit Catalunya (i Espanya), en una anomalia dins els països més importants de la Unió Europea. A Catalunya, on el parc públic se situa poc per sobre del 1,5%, fins i tot inferior i en zones tensionades, és imprescindible que els habitatges adquirits amb ajuts públics puguin ser recomprats per les administracions, mitjançant tempteig i retracte, per posar-les al mercat de lloguer públic, restringint l'ús del sòl públic a la construcció d'habitatge públic de lloguer.

Des de la crisi del 2008, el nombre de famílies afectades en aquest dret fonamental i que s'han vist privades del seu habitatge, en la època dura dels desnonaments per impagament de les hipoteques, o més recentment el nombre elevadíssim de desnonament per no poder afrontar els preus astronòmics dels nous lloguers en moltes ciutats catalanes, cosa que fa inaccessible per a moltes persones la major part d'habitatges disponibles.

Malgrat l'increment del SMI dels últims anys, els salaris no creixen al mateix ritme, i sovint moltes famílies destinen més del 50% de la seva renda a la despesa d'habitatge. Aquesta realitat explica la continuïtat de la important mobilització social en torn a la defensa d'aquest dret encapçalada per moviments com la PAH, el Sindicat de Llogaters, o el propi moviment veïnal.

Això ha comportat alguns èxits com la limitació de preus en zones tensionades, si bé la seva aplicació es deixa a criteri de les Comunitats Autònomes, les prohibicions de desnonaments en cas de vulnerabilitat acreditada o les proteccions davant els talls de subministrament bàsics per combatre la pobresa energètica, amb moltes traves per part de les companyies per a la seva aplicació.

EUCat, defensem la necessitat d'aconseguir fer del dret a l'habitatge un dret subjectiu i material, fora de les lògiques de la desregulació del mercat, consolidant un parc públic de lloguer.

Cal una forta inversió en habitatge públic per a destinar – lo a parc públic d'habitatge de lloguer assolint els percentatges de recursos pressupostaris similars als dels països referents en aquesta matèria a Europa, percentatge que hauria de situar-se entre l'1,5 i el 2% del PIB, i compensant el rescat bancari amb la reversió a propietat pública dels habitatges propietat de la SAREB per a la seva incorporació a la borsa pública de lloguer.

Així mateix resulta necessari incentivar la rehabilitació com a eina per a augmentar el parc d'habitatge disponible amb un menor cost ambiental, reduint les necessitats de sòl i millorant la qualitat de vida de la població, superant els dèficits de qualitat habitacional, també des del punt de vista d'acondicionament tèrmic i eficiència energètica, més adaptada a les necessitats associades al canvi climàtic. Però també cal acompanyar la construcció d'habitatge amb polítiques urbanístiques i transversals que garanteixin la dotació de sol necessària per tal de fer-ho possible. La Generalitat ha d'exercir el dret de tempteig i retracte en tots els pisos que pugui incorporar al parc públic d'habitatge i especialment en les promocions que incloguin edificis sencers. En últim terme es farà valer la funció social de la propietat i s'apostarà per expropiar forçosament els habitatges que pertanyin a grans tenidors i que estiguin buits.

EUCat defensem que no es pugui modificar els usos residencials del sòl, especialment per usos turístics; així com garantir una freqüent actualització del cens d'habitatges buits de grans tenidors per a la seva destinació a habitatge públic de lloguer social, sense cap avantatge fiscal per les propietats associada a l'especulació amb aquest bé tan preuat per garantir els drets més elementals.

De la mateixa forma que és imprescindible una regulació dels preus tant de l'habitatge com de la despesa energètica, de forma que l'esforç habitacional no comprometi la de la unitat familiar.

5.1.4. Per un sistema educatiu al servei de la igualtat d'oportunitats i la cohesió social

En la última dècada, l'escola pública catalana ha rebut un doble atac que l'ha fet perdre embranzida com a eina de construcció social al servei de la igualtat d'oportunitats i la cohesió social. Un procedent de la dreta extrema i l'extrema dreta (PP, Cs i Vox) amb el clar objectiu de posar fi a un exitós model d'immersió lingüística amb un suport majoritari tant política, com social i pedagògic que el defensa; i que n'és garantia d'igualtat i cohesió social en torn a la llengua.

Però també des dels successius governs de la Generalitat, formats per JxCAT i ERC amb el seu infrafinançament particularment pel que fa a l'escola pública. L'actual Govern d'ERC segueix mantenint una doble xarxa educativa (pública i concertada) que desvia el finançament públic que hauria de ser exclusiu de les nostres escoles públiques cap a escoles concertades, molts cops d'elit.

La LOMCE, a Espanya, i la LEC, a Catalunya, ha sigut lleis que han consolidat el model neoliberal que ha penetrat en el sistema educatiu en la última dècada. Amb la LOMLOE del govern de coalició, amb l'aportació decisiva d'Unidas Podemos, es comencen a fer passos enrere a aquest procés de privatització encobert del sistema educatiu però encara d'una forma insuficient. Amb la nova Llei Orgànica s'avança en incrementar l'oferta de places públiques, posar fre als privilegis de les escoles privades i concertades, impulsar l'escola inclusiva i l'etapa 0-3, recuperar els valors democràtics al currículum educatiu, detallar un Pla de Contingència que intenti acabar amb la bretxa digital que és un clar reflex de la bretxa social al nostre país o blindar la immersió lingüística a Catalunya. Però encara està lluny de garantir un model educatiu laic, amb la religió fora dels centres educatius, de fer efectiva una rebaixa de ràtios que permeti l'atenció individualitzada a l'alumnat, de recuperar l'ètica com a element fonamental del pensament filosòfic, de limitar els concerts educatius que s'han estès perversit el model iniciat pel PSOE als anys 80 o recuperar el

paper democràtic de les direccions dels centres escolars.

Respecte a la Formació Professional cal un Pla Integral que dignifiqui la FP i que desenvolupi especialitats, no només adaptades a les necessitats presents del teixit productiu local, sinó que estiguin orientades al model econòmic que aspirem a assolir i al desenvolupament personal i professional de l'alumnat.

De la mateixa manera que a Espanya s'ha aconseguit una majoria parlamentària que derogués la LOMCE i que impulsés petits avenços a través de la LOMLOE, a Catalunya ens cal una acció conjunta de les esquerres per modificar la LEC i posar-la al servei dels interessos de les classes populars. Aquesta nova llei catalana ha de garantir un sistema educatiu públic, laic, inclusiu, de qualitat i en català.

5.1.5. Recuperar el paper de transformació de la universitat pública

Cal fer especial atenció al sistema universitari que, malauradament, també en mans d'ERC i JxCAT s'ha convertit en el principal sistema universitari que ha expulsat els i les filles de les classes populars dels Universitats públiques del conjunt de l'estat. Per aconseguir-ho, cal treballar intensament tres aspectes:

- a. Més recursos públics.** El sistema universitari català necessita, a través d'una llei pròpia, establitzar el finançament públic que ha de garantir la qualitat del conjunt del sistema. Cal treballar la coordinació i la cooperació entre les universitats públiques i acabar amb un model que, sovint, ha explotat la competència entres aquestes universitats que no han servit més que per debilitar el sistema públic universitari. Com a objectiu polític, cal destinar un mínim del 2% del PIB en la ciència i la universitat públiques i acabar amb el finançament públic que reben les universitats privades.
- b. Més estabilitat laboral.** Cal acabar amb la precarietat laboral que pateixen una part important del personal universitari, especialment el professorat associat, perquè això impacta negativament també en la qualitat de les nostres universitats públiques.
- c. Més paper social.** L'objectiu de la universitat pública ha de ser el de la contribució al progrés de la societat, de les classes populars i de la transformació real a través de la docència, de la recerca i de la investigació. En aquest sentit, les universitats públiques han de deixar de ser una institució al servei dels mercats i esdevenir un element de referència vinculat a la sostenibilitat, la solidaritat, la igualtat de gènere i la cultura de la pau des de la necessària vinculació al seu entorn amb l'obligació de recuperar el seu paper social que tants beneficis col·lectius sempre ens ha portat.

5.1.6. La cultura com a eina de transformació

La pandèmia de la COVID-19, primer, i l'auge de l'extrema dreta després, han posat de manifest la importància de polítiques públiques que democratitzin la cultura com a eina de transformació social i de conformació d'esperit crític.

Des d'EUCat, mantenim la nostra aposta per l'articulació d'instruments polítics que impulsin una hegemonia cultural al servei de la transformació. Les polítiques culturals han de servir per evidenciar que hi ha una altra forma de viure en societat fonamentada en allò públic i col·lectiu,

impregnat per valors que ens acostin a una societat més justa, més igualitària i més solidària. Només des de la intervenció des del sector públic podem garantir una autèntica promoció de la creació, la difusió i la innovació en les polítiques culturals i creatives.

En un moment històric en què les Tecnologies de la Informació i la Comunicació s'han desplegat abastament i han mostrat la seva dualitat al servei de la societat, cal un compromís ineludible que acabi amb la bretxa digital que afecta els nostres barris i pobles més vulnerables que no és res més que la translació de la bretxa socioeconòmica que divideix les societats capitalistes. En aquest sentit, hem de plantejar una perspectiva de lluita integral per fer accessibles aquestes eines d'innovació tecnològica cultural, vàlides per assolir la igualtat d'oportunitats i aprofundir en la cohesió social.

La cultura també afecta directament la llibertat d'expressió i de creació, en entredit amb les polítiques mordasses promogudes pels governs del Partit Popular a Espanya en els últims anys. Per aquest motiu, és imprescindible apostar nítidament per la derogació de les diferents lleis que limitin el camp de l'expressió en els àmbits culturals i posar la cultura també al servei de la crítica.

EUCat defensa la cultura popular com a principal expressió de la Catalunya de tots i de totes. Des d'aquest posicionament, defensem l'impuls de la gestió cívica dels equipaments culturals públics i de proximitat com a espais de trobada on la cultura popular es manté arrelada al territori. Tanmateix, és imprescindible posar en valor el paper de les dones, sovint invisibilitzat, en la creació i la transmissió cultural. En l'àmbit de la cultura i la convivència, EUCat també defensa la cultura i la llengua catalana com a vehicles d'inserció i de cohesió social a Catalunya, des del reconeixement a la realitat plurilingüe que ens ha convertit en un país orgullós de la seva diversitat.

5.1.7. Per uns serveis socials i unes polítiques d'autonomia personal públiques i de qualitat

La pandèmia de la COVID-19, i la crisi inflacionària associada a la guerra d'Ucraïna i el genocidi israelià a Gaza, han agreujat les desigualtats socials, aguditzant la precarietat de les condicions de vida d'una part important de la classe treballadora i augmentant el risc d'exclusió social, que la pobresa laboral no impedeix en molts casos.

Això fa encara més necessaris uns serveis socials inclusius, que siguin capaços de donar resposta a les necessitats vitals de les persones en situació de vulnerabilitat des d'una perspectiva no assistencialista sinó de garantia de drets.

En aquest marc, des EUCat apostem per la configuració d'un sistema de serveis socials estructurat a nivell autonòmic, amb finançament suficient per part de l'estat, i en el qual els municipis compleixen un paper essencial com a administració més propera a la ciutadania. Són els serveis socials d'atenció primària els que millor poden intervenir en la realitat de cada poble i de cada barri, treballant directament amb les persones que pateixen pobresa o risc d'exclusió, o que per les seves condicions necessiten una atenció especialitzada, i és la Generalitat qui ha d'oferir els serveis i les prestacions econòmiques que els permetin tenir una vida digna.

L'única manera de garantir tot això és el reforçament de el sector públic, revertint les privatitzacions i apostant decididament per la gestió directa dels serveis socials.

En el disseny de les polítiques socials cal considerar les diferents situacions generadores de vulnerabilitat, discriminació o exclusió social, i posar la mirada en la infància, la diversitat funcional, la dependència, la immigració, la condició sexual o el gènere. Calen mesures específiques per atendre les necessitats de cada col·lectiu, sempre des d'una concepció universalista dels drets socials, que s'han de garantir per llei.

Per tot això, requerim un marc normatiu que garanteixi drets subjectius de ciutadania i faciliti actualitzar i modernitzar els Serveis Socials, oberts a la participació ciutadana.

S'ha de prioritzar la gestió pública sobre la privada, l'interès públic sobre el benefici privat.

Com requerim també un Catàleg de Prestacions que respondrà als tres eixos bàsics: inclusió de les persones, famílies, col·lectius i comunitats en risc o en situació d'exclusió social; prevenció i atenció a les persones en situació de dependència; protecció a la infància.

És imprescindible que la legislació potencii els Serveis Socials municipals per a superar un paper sovint restringit i assistencialista, lluny de les funcions de promoció social i protecció de les persones més vulnerables. Pretenem atendre les necessitats socials de la ciutadania des de l'administració més propera i que millor coneix la realitat de cada territori. Malauradament en Atenció Primària la gestió té una forta càrrega burocràtica i respon a un assistencialisme que genera cronicitat, desempoderament dels ciutadans i malestar entre els professionals.

Específicament plantegem prioritzar;

- Les polítiques d'infància en l'agenda pública i política,
- La gestió i finançament de les polítiques d'autonomia personal i l'atenció a la dependència, amb especial atenció a les carències de les residències de gent gran. EUCat es compromet també a lluitar per un canvi real pel col·lectiu de persones amb discapacitats i es centrarà, com a àrees més rellevants, en: atenció primerenca, autonomia personal, ocupació, educació, accessibilitat universal, sanitat, dona amb discapacitat i serveis socials.

5.1.8. Un sistema públic de pensions dignes per tothom

Les successives reformes del sistema públic de pensions i les consegüents retallades de drets de la ciutadania en són un exemple més d'una legislació dissenyada per als sectors financers i empresarials, en detriment dels drets de milions de treballadores, malgrat haver invertit 90.000 milions d'euros en fons públics per ajuts als bancs i caixes (l'equivalent a un any de pensions).

Malgrat els avenços en la recuperació de drets com a resultat de l'acció del Govern de coalició, aquesta situació no podrà ser superada fins a la derogació de tots els aspectes regressius de les reformes de pensions dels anteriors governs de PP i PSOE, per garantir un sistema públic de pensions dignes per tothom, i EUCat volem expressar el nostre compromís per fer-ho possible.

5.1.9. Garantir rendes per una vida digna i equitativa: renda garantida de ciutadania i ingrés mínim vital

La Renda Garantida de Ciutadania és una eina fonamental per tal d'assegurar el desenvolupament d'un projecte vital propi des d'una perspectiva no mercantil.

Pertal de garantir-ho cal la plena implementació a Catalunya de la Renda Garantida de Ciutadania, millorant la seva gestió i eliminant una gestió excloent de molts col·lectius vulnerables, amb un increment de la seva capacitat de protecció, fent real la seva incondicionalitat i la compatibilitat amb l'Ingrés Mínim Vital i l'activitat laboral, com a marc de la política de rendes a Catalunya, en l'horitzó d'una renda bàsica.

A aquests efectes cal fixar un mínim d'inversió social en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya, incrementant en una legislatura la inversió social fins a situar-la en la mitjana de la UE, destinant aquests increments a la reformar d'aquesta prestació per a estendre-la a totes les persones majors d'edat empadronades amb més de dos anys a Catalunya, amb independència del seu origen; introduint complements de major quantia i vinculats a les despeses d'habitatge i subministraments atenent al lloc de residència; i definint-la com a prestació en atenció a les circumstàncies econòmiques individuals en lloc de als ingressos de la unitat de convivència.

Així mateix és imprescindible compatibilitzar la Renda Garantida amb el sistema estatal de suficiència de rendes creat a l'empara de l'Escut Social impulsat pel Govern de Coalició. A aquests efectes seria útil implementar un acord de gestió conjunta amb el Ministeri d'Inclusió i Seguretat Social per a la gestió de l'Ingrés Mínim Vital i incorporar aquesta prestació a les polítiques de rendes de Catalunya, amb un sistema de finestreta única Estat – Generalitat – Administracions Locals, com a garantia d'accés a algun tipus de prestació de cobertura de necessitats bàsiques, per totes aquelles persones que no hi tenen rendes suficients.

5.1.10. La pràctica de l'esport com a dret de ciutadania

L'accés a la pràctica de l'esport és un dret de la ciutadania, pels guanys que suposa en termes de salut i qualitat de vida, i per que és una gran eina per la integració social i comunitària de diferents col·lectius.

Apostem per augmentar i millorar l'oferta pública esportiva, tenint en compte els objectius i les necessitats de cada col·lectiu i tram d'edat, així com el seu finançament, per assegurar que tothom que vol o necessita practicar esport hi pot accedir sense discriminació de qualsevol tipus.

També cal desenvolupar el marc normatiu per integrar millor la relació entre l'esport de base i l'esport professional, les polítiques públiques que el promoguin, com reverteixen en l'esport de base els grans beneficis d'alguns esports professionals, així com regular adientment el conjunt de col·lectius professionals que estan relacionats amb la pràctica de l'esport.

5.2. Transició econòmica i ecològica, lluita contra el canvi climàtic

5.2.1. Un nou model econòmic i productiu amb una economia al servei de les persones i del bé comú

La crisi econòmica de 2008, les polítiques de retallades sistemàtiques implantades durant anys a Europa, Espanya i Catalunya, i l'impacte social i econòmic de la pandèmia de la COVID-19 han multiplicat les desigualtats i han fet empitjorar les condicions de vida de la gran majoria de la població. Malgrat l'aposta per una política pressupostària expansiva del govern de l'Estat, a la que no és aliena la presència d'Unidas Podemos primer i Sumar a continuació, a Catalunya el govern d'ERC va seguir apostant per una gestió economicista que accentua les desigualtats, malgrat l'escut social del Govern de l'Estat.

L'etapa del procés va tenir indubtables conseqüències econòmiques, traduïdes en una disminució de la capacitat de recaptació tributària, el que sumat a la incertesa i la inestabilitat econòmiques, socials i polítiques, resultats de la gestió de la pandèmica, han tingut un impacte capaç d'accelerar transformacions ajornades durant molts anys per, a partir d'un nou model econòmic, orientat al bé comú, sortir de l'estancament actual redistribuint la riquesa, reduint les desigualtats, i garantint l'existència d'un teixit productiu propi com a garantia de salut, seguretat i capacitat d'atendre les necessitats bàsiques de la població, de forma compatible amb la biodiversitat i la cura del medi ambient.

Defensem, en aquest sentit, un nou model econòmic basat en les sobiranes, la sostenibilitat i la solidaritat, que doni prioritat a les persones i a la col·lectivitat i no al benefici individual, amb menor dependència de la producció externa i un paper més divers i rellevant de Catalunya a la divisió internacional del treball, que recuperi el valor de la comunitat i que abordi els greus reptes ecològics i energètics pendents. O avancem cap a una economia plural, més democràtica i orientada a les cures, al sosteniment de la vida de la gent i el medi ambient comú; o l'economia actual, dominada per la lògica d'acumulació de capital a mans d'una minoria orientada al guany fàcil i l'economia especulativa, continuarà concentrant la riquesa cada vegada en menys gent, mentre s'impedeix a la resta de la població accedir al més elemental.

Mentre no impulsem la regulació del preu màxim d'alguns aliments de primera necessitat, i millorem les finances domèstiques de milions de famílies, redistribuint la riquesa i evitant que les grans operadores de supermercats guanyin milions d'euros, les famílies treballadores no podran arribar a final de mes.

Les receptes neoliberals han posat l'economia al servei dels bancs i de les grans transnacionals, deixant de banda les necessitats de les persones i la sostenibilitat del planeta. Cal acabar amb les polítiques d'austeritat i de privilegi del sistema financer, orientant de manera clara la política econòmica cap al compliment de l'objectiu de la plena ocupació, i transitant cap a un nou model productiu sostenible democràticament, socialment, políticament, laboralment, socialment, ecològicament.

5.2.2. Un sistema financer al servei de l'economia productiva i el benestar de la majoria social

La desregulació neoliberal ha propiciat que el sistema financer tingui el control sobre totes les iniciatives de creació de riquesa. El biaix ideològic de la seva concessió de crèdits condiciona l'orientació a mig i llarg termini del aparell productiu. És necessari trencar aquesta lògica.

Cal impulsar un nou model financer que tingui com a prioritat l'interès social enfront dels beneficis privats dels accionistes. La creació d'una banca pública constitueix un instrument de poder en mans de l'Estat per superar la pressió dels mercats financers privats sobre l'economia nacional i impulsar polítiques socials i estratègiques, guardant equilibri entre una gestió tècnica i eficaç i una vocació de servei públic que quedi prou garantida, un sistema financer públic al servei de l'economia productiva i el benestar de la majoria social per atendre les necessitats de la ciutadania, i més concretament de la joventut i de la classe treballadora, però també de les PIMES que són víctimes dels abusos de la banca comercial.

5.2.3. Economia social i solidària

En aquest model, és clau enfortir l'economia social i solidària com a eina apropiada per a una intervenció econòmica basada en la proximitat i el desenvolupament local, la producció col·laborativa i orientada al benefici col·lectiu, les necessitats de la població i l'interès general enlloc del lucre exclusivament privat; en definitiva, per repensar les relacions econòmiques des d'uns paràmetres diferents a la lògica mercantilista.

L'economia social i solidària està construint relacions de producció, distribució, consum i finançament basades en la justícia, cooperació, la reciprocitat i l'ajuda mútua, superadora de les formes de producció, distribució i consum capitalistes, que es basen en la propietat privada dels mitjans de producció, l'obtenció de beneficis i la lògica de l'acumulació.

Cal impulsar aquest àmbit, no solament com a proposta democratitzadora i de millores laborals, sinó com a eina de transformació social clau tant en la reducció de desigualtats com en la satisfacció de necessitats, especialment al sector de l'economia digital; especialment tenint en consideració la seva capacitat per estendre pràctiques democràtiques, pel retorn social i l'arrelament al territori que fa de les cooperatives una eina imprescindible per a la gestió del bé comú.

5.2.4. Treball digne i per tothom. un nou model de relacions laborals per una vida en dignitat, al servei d'una societat més justa i democràtica

El procés mundial de globalització, ha utilitzat com a palanca per obtenir guanys il·limitats la desregulació laboral a gran escala. Unes polítiques que els governs anteriors de PP i PSOE van secundar de forma complaent, originant una precarietat que la pandèmia podria haver accentuat fins a nivells insostenibles.

La presència del nostre espai al Govern de Coalició, amb un Ministeri de Treball encapçalat per Yolanda Díaz, situa l'estat espanyol com a pioner mundial en drets laborals, amb la superació dels aspectes més lesius de les reformes laborals i de les pensions, malgrat la gravetat de la precarietat preexistent exigeix seguir apostant per crear ocupació digne, estable, segura, de qualitat i amb drets.

Necessitem un pacte social que afavoreixi la conciliació personal i faciliti la desmercantilització de la vida, en l'horitzó de la plena ocupació, en sectors de transició energètica i ecològica i de l'estat del benestar. Cal un ecosistema productiu a l'alçada de les transformacions verda i digital que hem d'entomar com a país, amb un lideratge públic que prioritzi l'ocupació, defugint la culpabilització de les treballadores per la seva situació d'atur.

Cal posar el treball al centre de l'acció política, com a factor de cohesió social i creació de riquesa, potenciant els valors de la cultura del treball i de l'esforç col·lectiu com a eines per a la construcció i vertebració de país.

Cal combatre l'opció política del repartiment insolidari de l'ocupació amb l'objectiu, en primer lloc, de promoure el dret al treball. Un objectiu que no depèn només de mesures legals, que aquest Govern amb la nostra participació està disposat a entomar, sinó també d'un canvi radical que humanitzi l'activitat laboral i posi les persones i les seves necessitats al centre de la política econòmica, com a resultat de promoure canvis culturals i d'hàbits en la societat que posin en

valor els temps per a la conciliació laboral i personal, regulant els horaris socials, controlant les hores extraordinàries i promovent la reducció de jornada laboral, en un marc català resultat del reconeixement de la capacitat reguladora dels agents socials.

L'estat espanyol ha esdevingut un referent internacional en polítiques laborals, gràcies a la tasca desenvolupada des del Ministeri de Treball per la Vicepresidenta i Ministra Yolanda Díaz, sent pioner en regulacions com la llei Rider o el reconeixement de drets laborals i prestacions socials per les treballadores de la llar, malgrat el control del seu compliment en llars privades és una dificultat més per arribar a una igualtat real amb la resta de col·lectius de treballadores.

5.2.5. Fiscalitat justa, verda i redistributiva amb un nou model de finançament. Redistribuir la riquesa per promoure la justícia social

La inversió social com a garantia dels serveis públics i drets de ciutadania n'és fonamental per una major igualtat d'oportunitats i com a factor de cohesió social, en la prevenció de situacions d'exclusió social. Però disposar d'un estat del benestar requereix dels recursos pressupostaris necessaris per invertir suficientment per garantir els paràmetres mínims d'universalitat, equitat, qualitat i eficiència i recuperar serveis privatitzats i externalitzats, reintegrant les escoles concertades i serveis gestionats pel tercer sector de forma progressiva a la xarxa pública. Per això cal redistribuir la riquesa per via tributària, definint un sistema basat a la progressivitat (que pagui més qui més té, més guanya i més contamina), enfortint l'estructura d'ingressos del sistema i lluitant contra el frau fiscal.

Catalunya ha de promoure una política d'ingressos justa, solidària i ambiental i per fer-ho possible hem estat claus a Catalunya i Espanya per acords pressupostaris i en matèria fiscal, també per un acord d'investidura a Catalunya, que avancen en aquest model de justícia social basat en la redistribució de la riquesa a través d'un sistema impositiu just i progressiu.

Però cal posar aquests ingressos al servei de la majoria social i, per tant, garantir uns mínims d'inversió social via pressupostos, tant a Catalunya com a l'Estat, amb especial atenció a programes de suficiència de rendes, o la cobertura pública d'aquells programes i serveis socials generadors d'ocupació.

Redistribuir la riquesa i perseguir el frau fiscal:

Cal reformar el sistema i l'administració fiscals per tal d'assolir la suficiència financera amb una fiscalitat més justa, igualitària i progressiva, prioritzant els impostos directes, lluitant de forma efectiva contra el frau i l'evasió fiscals, i modernitzant el sistema tributari en el seu conjunt dins el marc europeu i estatal degudament harmonitzats. Avui una de les causes principals del dèficit públic és el nivell elevat de frau fiscal que practiquen, principalment les grans fortunes i els grans grups empresarials, i una economia submergida que algunes fonts xifren en l'equivalent al 26% del PIB.

5.2.6. Un nou model de finançament

Des de l'any 2014 el model de finançament de l'Estat i les Comunitats Autònomes està pendent de revisió. Catalunya ha de poder obtenir els seus ingressos dels tributs pagats per la seva ciutadania i n'ha de tenir capacitat de decisió i de gestió. I això ha de ser compatible amb la

participació amb l'anivellament dels recursos amb la resta de territoris, de manera que tots ells puguin disposar d'un volum similar de recursos per gestionar les seves competències demanant als seus ciutadans un mateix esforç fiscal i, per tant, uns nivells de prestació equivalents als seus drets de ciutadania.

Un model d'estat federal ha d'estar basat en relacions de fraternitat entre les treballadores de tots els pobles de l'estat com a garantia d'equitat en l'accés als serveis públics i drets de ciutadania.

La insuficiència de recursos i la subsegüent falta d'equitat territorial constitueix un dels principals elements d'enfrontament entre territoris, entenent aquest com a enfrontament entre poblacions i no entre elits que apliquen una divisió territorial en base a criteris econòmics i treballen amb visió global no ja estatal, sinó mundial.

La clau, per tant, són els recursos, amb recursos per tothom el debat es podria donar en uns termes diferents, no apel·lant a la solidaritat per a definir el principi d'ordinalitat com a factor de discòrdia. L'ordinalitat, interpretada en clau de capacitat fiscal, com fa el vigent Estatut d'Autonomia de Catalunya, no és un factor de falta de solidaritat, sinó una garantia front a l'infrafinançament.

Un infrafinançament que afecta no només a les Comunitats Autònomes, sinó també als Ajuntaments, que tot sovint reclamen la seva "autodeterminació" fiscal, front a l'aplicació d'unes recuperades regles de despesa que permeten disposar de major liquidesa a la tresoreria de l'estat a cost zero.

I és en nom d'aquesta fraternitat territorial que caldria plantejar – se en quina mesura els territoris que practiquen el dumping fiscal (com Madrid o València) o simplement una fiscalitat de braços caiguts, com bona part de les Comunitats governades per la dreta extrema i l'extrema dreta tenen legitimitat per qüestionar l'ordinalitat i apel·lar a la solidaritat per a garantir determinats estàndards socials que no estan disposats a finançar.

Això ens porta a la necessitat de superar l'actual model de finançament, una qüestió que el recent acord d'investidura PSC – ERC ha posat a sobre de la taula. Si s'inicia aquest camí, EUCat apostem per avançar cap a un sistema de finançament més federal, més solidari i multilateral; un finançament just i equitatiu a tots els nivells de l'Administració Pública, amb una fiscalitat justa i redistributiva, recursos per tothom, solidaritat ben entesa, però sobretot fraternitat territorial, per tal d'assegurar la continuïtat d'unes polítiques públiques orientades a l'impuls d'un sistema productiu i uns Serveis públics centrats en la prosperitat, el benestar i les oportunitats compartides pel conjunt de la ciutadania dels pobles i nacions de l'Estat.

En aquest sentit, EUCat defensa un model propi de finançament per Catalunya que compleixi els següents principis:

- Hisenda pròpia, amb el ple desenvolupament de l'Agència Tributària de Catalunya, que compti entre els seus objectius la lluita contra el frau fiscal.
- Equitat: cal garantir l'anivellament de forma que el conjunt de territoris tinguin capacitat de prestar els serveis bàsics sempre que es realitzi un esforç fiscal similar i els recursos necessaris per a que els diferents territoris puguin desenvolupar les seves competències.
- Justícia territorial: Introducció del principi d'ordinalitat.

- Solidaritat interterritorial: el repartiment ha de ser solidari en funció de les necessitats socials de cada territori. Es prioritzarà que el fons de compensació sigui utilitzat per despeses socials i d'inversió amb una clara aposta per la promoció i extensió de drets socials.
- Renegociació i condonació del deute públic autonòmic.

En el mateix sentit, EUCat defensa que cal una nova llei de finançament local per dotar de recursos econòmics suficients als Ajuntaments, com a administració més propera a la ciutadania.

5.2.7. Medi ambient i lluita contra el canvi climàtic

L'emergència climàtica és un dels reptes més importants que té la humanitat del nostre temps, i que requereix de polítiques valentes i decidides, que impliquen grans transformacions econòmiques, socials, productives, i de consum, per ser realment efectives. Si no s'actua ara de manera contundent, l'afectació per la vida de la gent i pel medi natural de moltes zones del planeta serà irreversible, reduint-se dràsticament la seva habitabilitat i trencant-se l'equilibri ecològic.

Apostem per una transició ecològica en tots els àmbits, començant per la generació d'energia completament renovable i l'abandonament dels combustibles fòssils, descarbonitzant l'economia, i apostant per la mobilitat sostenible. Això implica canvis en profunditat en el teixit industrial, en els models de distribució i consum, en les infraestructures de transport i de comunicació, i en avançar cap a models de residu zero.

Calen polítiques de defensa del medi natural i aturar les agressions urbanístiques al territori, descartant projectes immobiliaris o comercials que no respectin els principis d'actuació contra l'emergència climàtica, i una aposta decidida per protegir la biodiversitat, cada cop més amenaçada.

L'aigua és un bé essencial que cada vegada serà més escàs per les conseqüències del canvi climàtic, cada cop més present amb una sequera persistent a casa nostra i per tant, apostem per la seva gestió pública per garantir el seu ús racional i el dret al seu accés per tothom com un dret humà.

A causa del canvi climàtic, els pròxims anys seran vitals per decidir com es distribueix l'aigua en la societat. Cal garantir la distribució justa i eficient de l'aigua, amb un abordatge integral de la sequera que prioritzi l'aigua de boca i d'higiene personal i pública, garantint que en cas de restriccions els esforços i compromisos siguin equitatius i compartits per tots els sectors productius, inclòs el turisme i amb un règim sancionador i un servei d'inspecció que garanteixi el seu compliment per tots els operadors.

L'aigua com un bé essencial no pot ser una mercaderia, per això la nostra organització aposta no només per la municipalització del servei de subministrament d'aigua pels ajuntaments, sinó també per la creació d'una companyia pública de subministrament d'aigua, al servei dels interessos de la majoria de la població.

5.2.8. Mobilitat sostenible i transport públic

Per reduir la contaminació atmosfèrica, una de les causes principals del canvi climàtic, cal reduir dràsticament la mobilitat en transport privat contaminant, i que els poders públics apostin clarament per fomentar el transport públic i la mobilitat sostenible, com la bicicleta en les grans

ciutats, implementant les infraestructures i guanyant espai públic per al seu desenvolupament.

Però això no serà possible sense una decidida voluntat política que situï les persones i el medi ambient al centre de l'acció pública. Com a esquerra transformadora, hem de defensar amb fermesa la necessitat de posar fi al model de ciutat basada en el cotxe privat, un model que perpetua les desigualtats socials i agreuja els problemes mediambientals. Aquest model ha estat alimentat per dècades de polítiques neoliberals que han prioritzat els interessos privats per sobre del bé comú, amb un important lobby vinculat a la indústria de l'automòbil i dels combustibles fòssils.

El transport públic de qualitat, accessible i assequible no només és una solució per combatre la contaminació, sinó també una eina de justícia social. A dia d'avui, les persones amb menys recursos són les que pateixen més les conseqüències d'un sistema de transport desigual: són elles les que viuen als barris o territoris amb pitjors connexions o les que no poden permetre's el manteniment d'un vehicle privat. Així doncs, un transport públic potent és una eina de justícia social.

Tanmateix resulta imprescindible plantejar-nos la relació entre la mobilitat i la planificació territorial. Una distribució més equitativa de les activitats econòmiques i socials al llarg del territori permetria reduir la concentració d'oportunitats laborals a les grans ciutats, equilibrant així l'oferta del mercat de treball, però també del gaudi i del lleure. Això reduiria la necessitat de desplaçaments massius diaris des de zones perifèriques o rurals fins als nuclis urbans principals, que ens de permetre reduir l'ús excessiu de transport privat i les congestions que generen.

Una bona planificació territorial és clau per reduir aquesta dependència en la mobilitat. Si aconseguim crear pols econòmics i d'ocupació més descentralitzats, fomentant la diversificació econòmica en zones menys urbanitzades, aconseguirem també que les persones no hagin de traslladar-se grans distàncies per accedir a una feina digna. Això passa per reforçar les infraestructures i serveis en aquestes àrees, així com incentivar que empreses i institucions s'hi estableixin. A més, una millor planificació també ajuda a reduir la pressió sobre l'habitatge en els grans centres urbans, contribuint a fer ciutats més habitables i sostenibles.

Aquest enfocament no només aborda la mobilitat des d'un punt de vista ecològic, sinó que ataca el problema de fons: la desigual distribució de recursos, serveis i oportunitats. Hem de passar d'un model on les ciutats són el principal motor econòmic, absorbint persones i recursos, a un de més equilibrat territorialment. Això no només reduirà la dependència del cotxe privat, sinó que també contribuirà a millorar la qualitat de vida a tot el territori.

De tota manera, actualment, i mentrestant no acabem d'equilibrar el territori, hem de posar especial èmfasi en la inversió en transport públic: més inversió i una millor gestió, sense oblidar que cal posar especial atenció en la seva electrificació i descarbonització. Cal ampliar les xarxes de metro, de tramvia, de ferrocarrils de les Rodalies de Catalunya i de bus, però també garantir que aquests serveis arriben a totes les persones, independentment del seu barri o la seva classe social. No podem permetre que les àrees rurals o als barris quedin desconnectats mentre es prioritzen inversions en zones centrals, especialment en l'àmbit metropolità i singularment en la ciutat de Barcelona.

A més, cal una política decidida de peatonalització dels centres urbans i una reducció de l'espai destinat als vehicles privats. Hem de guanyar carrers per a les persones, per a les bicicletes i per a sistemes de mobilitat sostenible. Hem de fomentar l'ús compartit de vehicles i avançar cap a un model de mobilitat on el cotxe privat sigui l'excepció, no la norma. Això requereix valentia, una aposta ferma per canviar el model de desenvolupament urbanístic, però també la complicitat i la pressió de la ciutadania organitzada.

Per tot això hem d'estar al capdavant d'aquestes reivindicacions, no només defensant-les en el nostre discurs, sinó promovent accions concretes. Hem d'influir en les institucions perquè facin els canvis legislatius necessaris, i, al mateix temps, hem de treballar des dels moviments socials per generar la consciència col·lectiva que faci possible aquesta transició cap a una mobilitat més justa, ecològica i democràtica.

5.2.9. Turisme

El turisme i la restauració van patir molt especialment les conseqüències de les limitacions de mobilitat adoptades per la gestió sanitària de la pandèmia. Mentre al 2020 es calcula que el sector va deixar d'ingressar uns 15.000 milions d'euros, no és fins recentment que s'han assolit novament els nivells de visitants previs a la pandèmia.

La dependència d'aquest monocultiu turístic, pertanyent al sector terciari, amb un pes a l'economia catalana que se situa entre el 10% i el 12% del PIB català, va provocar un indubtable impacte negatiu que va llstar la recuperació de l'economia catalana.

La precarietat laboral extrema i baixíssims salaris, el situa com el sector amb pitjors condicions laborals, el que dificulta la cobertura dels llocs de treball per les empreses del sector, que segueixen en molts casos oferint les mateixes condicions laborals prèvies a la pandèmia.

A Catalunya, aquestes polítiques per afavorir el lobby turístic han estat de les més intenses de l'estat, i avui dia, encara són ben presents. És el cas, molt actual, de la gran operació urbanística-turística; el projecte de Hard Rock, a Tarragona, no gaire lluny de Port Aventura. Els governs ERC+JxCat i després d'ERC en solitari, han primat la vesant turística front al respecte al territori i al medi ambient, a més d'insistir en projectes de llarg termini que abonen aquesta situació, com l'ampliació de l'aeroport del Prat frenada per una exitosa lluita, i que el Govern Illa ha manifestat tenir intenció de reactivar, el que ens situa davant d'una nova onada de polítiques desenvolupistes i turistificadores del PSC, amb els suports parlamentaris de la dreta i l'extrema dreta; o els terminals de creuer del Port, l'ampliació de diferents autopistes, en especial la B - 40, que podria tenir un gran impacte medi-ambiental.

Des d'EUCat defensem des de fa molts anys una política pública turística restrictiva, cal canviar el model turístics, i ara, caldrà fer-ho sí o sí. Les polítiques públiques han de servir per orientar la economia vers un nou model amb més pes dels sectors primaris i secundari (economia verda-social), on el turisme, sent present, ni requereixi tant diners públics, ni monopolitzi l'economia ni malmeti el territori. I això passa necessàriament per una reorientació del sector, on caldrà reconsiderar moltes de les activitats turístiques actuals, fent especial èmfasi en la reubicació dels treballadors i treballadores del sector en altres àmbits productius (reciclatge).

Cal fugir del concepte de turisme de “qualitat” per avançar cap un turisme responsable amb el territori i els seus habitants. Sovint es vol emascarar en “qualitat”, el que sol ser la recerca de turisme amb més poder econòmic, seguint aplicant pràctiques no sostenibles en aquests nous “clients”. Nosaltres apostem pel que recentment s’ha batejat com a “Turisme regeneratiu”, que no sols busca deixar “el menor impacte ambiental possible”, sinó també “una millora en la qualitat de vida de les persones dels llocs que es visiten”, que afavoreixi el teixit social dels pobles i ciutats, defugint la gentrificació pròpia de l’ús mercantil de l’habitatge en zones tensionades on aquest ús afecti directament els preus dels habitatges.

5.3. Polítiques per la plena igualtat

5.3.1. La revolució serà feminista o no serà

L’explosió del feminisme d’aquests darrers anys s’ha donat des d’un context de profunda crisi, la del 2008, que va anar acompanyada de la idea que era passatgera i que no havia vingut per quedar-se. El feminisme va resistir aquest relat i va ser capaç de contribuir amb altres mirades possibles, evidenciant altres debats que desconstrueixen les idees de progrés, de desenvolupament i de tornada a la normalitat. Tant l’anàlisi a escala global com a la vida quotidiana, i la radicalitat de les propostes, van fer que el feminisme esdevingués una potència mobilitzadora i subversiva, convertint-se en una crida arreu del planeta. I aquesta crida a Catalunya també ha estat alta i clara.

Aquesta crisi també ha donat lloc a postures que neguen la desigualtat, la necessitat de eliminar l’opressió que pateixen les dones, així com la violència de tots tipus exercida contra elles; negativa especialment intensa entre les sectors i col·lectius on s’ha produït una important penetració de les idees de l’extrema dreta, donant així un nou impuls al patriarcat i a la negació dels seus efectes envers la societat. Aquestes respostes caminen de la mà d’una guerra cultural cap a l’autoritarisme, reafirmen els rols de gènere tradicionals i la família nuclear, amb el consegüent impacte i l’intent de retrocés sobre els nostres drets i la naturalització de les desigualtats (drets sexuals i reproductius, violències masclistes i sexuals, distribució de les cures, etc.).

La pandèmia i la gestió de la crisi subsegüent, ens fan qüestionar novament la idea de progrés neoliberal, portant-nos a una crisi que ens roba la idea de futur. Aquesta incertesa pren importància al costat del debat sobre la igualtat: polítiques sense recursos en un sistema capitalista i patriarcal que genera desigualtat per una banda i per l’altra l’intent de deslegitimació del debat i les propostes política sorgides dels feminismes.

En aquest moment en el qual certes vides no importen, veiem amb més claredat que moltes d’elles no estan contemplades en aquesta ‘igualtat’ ni tenen accés a la protecció i als drets (treballadores domèstiques, dones víctimes d’explotació sexual, dones grans que pateixen una doble discriminació de gènere i d’edat i es troben per tant en una situació encara de major vulnerabilitat...). Una igualtat que es construeixi posant la vida en el centre de les polítiques, ha de ser l’eix que respongui a la naturalització de la desigualtat i de la violència sobre els nostres cossos i les nostres vides, construint un futur anticapitalista i antipatriarcal.

En aquest gran moment d’incertesa i de crisi de futur, el sistema té una estratègia cap a l’exclusió, l’explotació de les més vulnerables i la normalització de la precarietat econòmica i vital.

La reconfiguració de noves formes d'ocupació com el teletreball, més emprat per les dones com a eina de conciliació, suplint a l'estat en la seva minvada dimensió social, individualitza la vida de les dones, en molts casos autoexplotades i ens aïlla a casa.

La Llei d'estrangeria, la situació de les empleades de llar i cures o la xacra del tràfic i la prostitució són punts cecs de la democràcia representativa que ens fa ciutadanes de segona i ens col·loca sense recursos en el centre de l'explotació i la desigualtat.

És el moment de posar damunt de la taula aquesta alternativa totalitzadora del feminisme que empenyi –amb l'antirracisme i l'ecologisme– a no desviar el problema de les seves arrels i aconseguir generar sinèrgies que potenciïn la unitat popular i descriguin aquesta alternativa en el present i des de la realitat material.

És el moment de concretar la potència acumulada en els anys anteriors, construint el camí de les cures i la reproducció de la vida no sols com una declaració d'intencions o una qüestió ètica, sinó com una palanca que s'articuli com un eix polític que identifiqui les esquerdes del sistema i que, des d'una visió crítica, assenyali els camins de protecció i desplegament del públic i el comú cap al futur de la sostenibilitat de la vida i el planeta.

Des de l'aposta de la unitat popular, volem construir feminisme, cohesionant i posant en valor el que ens uneix. Front als interessos dels que ens volen dividir i debilitar. Perquè no oblidem: un pas al davant del moviment feminista és una pas enrere de les dretes i l'extrema dreta.

5.3.2. Polítiques LGTBIQ+

Catalunya ha estat capdavantera en el reconeixement de drets civils i socials dels col·lectius LGTBIQ+, però encara queda molt camí per recórrer, així com noves amenaces a combatre provinents d'una extrema dreta tant LGTBIfoba com sempre, però que ara amplifica el seu discurs des de les institucions, i legitima amb els seu discurs excloent els atacs i l'assetjament contra persones LGTBIQ+.

EUCat es compromet amb la defensa d'aquests drets i amb el combat contra el discurs d'odi i les actituds violentes, en tots els fronts, i al costat dels moviments socials LGTBIQ+.

Apostem per un sistema que eduqui en la igualtat i en la diversitat afectiva-sexual, per una sanitat pública que no discrimini, estigmatitzi o patologitzi a les persones LGTBIQ+, per una societat on els diversos models familiars estiguin en pla d'igualtat, on s'afavoreixi la visibilitat de les persones LGTBIQ+ en l'espai públic i els mitjans de comunicació, i on es continuï ampliant i desenvolupant lleis i reglaments que consolidin els drets LGTBIQ+, es vetlli pel seu compliment, i es sancioni el seu incompliment.

5.3.3. Joves: Sense joventut no hi ha democràcia

Si durant la nit franquista el Sindicat Democràtic d'Estudiants de la UB va ser la punta de llança de la desobediència civil, recentment hem sigut les joves les que hem tornat a acampar a la universitat, aquest cop per denunciar el genocidi a Gaza, aconseguint el reconeixement per part de l'Estat espanyol del poble palestí. Aquest és només un dels exemples de que quan les joves ens movem, es mou el món.

Tot i això recentment hem sigut l'ase dels cops per temes tan greus com l'ascens de la ultradreta neofeixista o la xacra de la violència masclista. Entenent que hi ha un clar arrelament d'idees reaccionàries entre alguns sectors de la població jove, normalment homes heterosexuels, cal seguir combatent un discurs generalista que només busca canviar el conflicte de classe per un conflicte generacional. Cal acabar amb la desprotecció dels més joves i els no tan joves a unes xarxes socials sense cap control ni censura i en mans de personatges com Elon Musk si volem frenar a la ultradreta.

Si hem estat les joves les que hem fet aflorar els problemes de salut mental ha estat perquè la pressió productivista, incrementada per la tecnologia no ens deixa viure. De la mateixa manera les joves també estem liderant lluites com la de l'habitatge, enfrontantnos als rentistes i a Junts per Catalunya, que recentment ha boicotejat el debat sobre la regulació del lloguer per habitacions defensant la llei de la selva a un mercat de l'habitatge cada cop més caníbal.

Tot i l'esgotament de cicle progressista i després de molta pressió dels sindicats d'estudiants i els sindicats de classe hem aconseguit que les pràctiques laborals dels estudiants cotitzin a la Seguretat Social. Aquesta mesura no només beneficiarà a les joves sinó que també permetrà engruixir la caixa de les pensions, aportant a l'estabilitat del sistema. Tot i això aquests avenços són insuficients si no anem a l'arrel del problema: les pràctiques segueixen sent la "mili" de la majoria dels joves, on se'ns disciplina a tenir baixos o inexistents sous per no trencar amb una tradició perversa. Per tant des d'EUCat exigirem l'aprovació de l'Estatut del becari i seguirem reclamant l'eliminació de les pràctiques extracurriculars, on es cobreixen llocs de feina de forma regular amb estudiants.

5.3.4. Gent gran

Vivim en societats cada cop més envellides, amb molta més gent gran que viu més anys que les generacions precedents, i més diversitat de situacions vitals que mai, i és essencial garantir una vida digna a tothom durant tot el cicle vital, havent de defensar la seva autonomia, i la seva participació en la vida pública i comunitària, tant a través de residències públiques, a les quals tota persona que ho necessiti pugui accedir-hi independentment dels seus ingressos, com d'atenció domiciliària personalitzada i de qualitat, que permeti a les persones grans no perdre el lligam amb el seu entorn de tota la vida.

Encara que l'esperança de vida avanci, una persona pot voler morir per que consideri que ja no té una vida digna, i en aquest sentit, EUCat defensa el dret a una mort digna, i per això, celebra l'aprovació de la llei que regula l'eutanàsia a Espanya, com celebra la recent reforma de la regulació de la declaració de voluntats avançades, que caldrà defensar dels atacs de la dreta espanyola i els poders religiosos.

5.3.5. Drets de les persones migrades

EUCat aposta per un model d'universalització de drets a tota la ciutadania independentment de la seva nacionalitat, així com per ser un espai d'acollida i asil efectius per a totes les persones migrades que ho necessitin.

Necessitem un model integral d'acollida a les persones migrades acompanyat d'un increment de la inversió en infraestructures orientada a la garantia en equitat dels serveis públics, de forma que no sigui necessari competir entre nosaltres pels minsos recursos existents i combatent, així,

el discurs racista i xenòfob, basat en falsedats de l'extrema dreta.

Volem una Catalunya inclusiva, intercultural, que entengui el mestissatge com un enriquiment col·lectiu, que combati el racisme i la xenofòbia des dels carrers i des de les institucions, que fomenti la participació política i el dret a vot, actiu i passiu, de les persones nouvingudes.

Avui la gent fuig dels seus països d'origen per qüestions de classe, també per l'amenaça global a la democràcia arreu del món. Aquesta mobilitat humana constitueix un dels elements definidors d'aquesta època i és clau per disputar l'hegemonia a l'extrema dreta i garantir la igualtat de drets de totes les persones. Per això EUCat defensa l'establiment de vies legals i segures per la migració fins als nostres països, així com condicions d'acollida i asil suficients per assumir el volum de persones que diàriament es juguen la vida en el mar o en perilloses fronteres terrestres, buscant un futur millor.

5.4. Municipalisme i bon govern de les administracions públiques

5.4.1. Municipalisme

El municipalisme s'ha mostrat com una eina clau per l'atenció de les necessitats socials de la gran majoria de la població, inclús en les pitjors crisis, aportant recursos econòmics i humans allà on la resta d'administracions no arribaven. Va ser clau en la reconstrucció social i econòmica després de la crisi sanitària de la COVID-19, i ho serà també en clau de transició ecològica cap a una economia més sostenible, i en els reptes per afrontar l'emergència climàtica.

Els ajuntaments són la institució pública més propera a la ciutadania, i la primera on acudeixen les persones amb necessitats bàsiques no cobertes, i a pesar de que el món local no sigui competent per satisfer-les, pobles, viles, i ciutats han fet un esforç per no deixar a ningú enrere, i sovint, sense rebre compensació econòmica de les administracions competents per fer-ho.

Aquesta situació ha de canviar, i per això proposem una nova llei de finançament dels ens locals que reverteixi l'infrafinançament dels Ajuntaments, així com canvis en el model institucional global, per reforçar les competències pròpies del món local, seguint el principi de que apropar el poder de decisió i la seva gestió als nivells més pròxims a la ciutadania beneficia l'eficàcia del servei públic.

Defensem la gestió pública directa dels serveis municipals i dels bens comuns, com el subministrament d'aigua potable, que no pot ser un negoci en mans d'empreses privades, sinó un servei públic d'un bé bàsic al qual accedir-hi és un dret humà, per això cal avançar en la remunicipalització dels serveis externalitzats.

Els ajuntaments són claus també en la defensa del territori i del medi ambient, i per això defensem un model de planejament urbanístic respectuós amb el medi natural i contrari a l'especulació urbanística en benefici dels promotors immobiliaris i les empreses constructores, així com l'impuls de la mobilitat pública sostenible i la recuperació d'espais urbans per les persones, i no per la mobilitat en transport privat.

El municipalisme no pot quedar només en l'àmbit de la gestió institucional, per molt important que aquesta sigui. Ha de tenir una dimensió social i mobilitzadora, i per això, calen espais unitaris del món local que vagin més enllà de la relació institucional entre les diferents administracions,

i xarxes del municipalisme transformador que treballin més enllà de l'àmbit institucional, en defensa dels bens comuns i dels serveis públics, i de l'aprofundiment de la democràcia.

5.4.2. Transparència, participació ciutadana i lluita contra la corrupció

L'exigència per una gestió d'allò públic de forma efectiva, i eficient, el bon govern, te una altra cara de la moneda que és la transparència i la participació ciutadana. No es pot entendre un bon govern que no incorpori a més polítiques molt exigents de transparència, allò que en altres ocasions s'ha explicat com unes institucions amb parets de vidre. Per recuperar la confiança d'una part important de la població en la política i en la gestió pública, cal desterrar de manera definitiva les males pràctiques i els casos de corrupció de totes les institucions. No acceptem la corrupció com sistèmica de la societat i que no es pot evitar; es pot i cal fer-ho amb pràctiques contundents de transparència i penalitzacions.

Aquesta aposta va més enllà de la mera gestió, es tracta d'aprofundir i millorar la democràcia, portant-la molt més enllà de la mera representativitat en cada elecció, amb fórmules de participació activa de la ciutadana en tots els processos de decisió pública.

Apostem per reforçar els codis de bon govern i bones pràctiques en totes les administracions públiques, i el sotmetiment de tots els càrrecs i treballadores públiques als mateixos, així com la implementació de majors mesures de control i fiscalització de l'activitat pública, i la generalització de bústies anònimes per la denúncia de males praxis indicis de corrupció, amb total protecció de les persones denunciants, especialment si son treballadores públiques.

Defensarem un model de transparència que superi a Llei 19/2014, obrint les dades de tota l'administració a la ciutadania, que no sols en te dret, si no que és un mecanisme que evita la corrupció i el malbaratament. En aquest sentit defensarem un registre i gestió transparent dels grups de pressió, una fiscalitat i rendiment molt estricte de partits polítics i fundacions, un estricte codi ètic pels càrrecs públics, i un estricte sistema d'incompatibilitats, prohibint les portes giratòries.

Tots els càrrecs públics han de rendir comptes i mantenir unes agendes públiques, oficines de transparència i gestió oberta de dades, normes restrictives per contractar i treballar amb l'administració de persones o empreses amb imputacions de corrupció, o amb seus a paradisos fiscals.

També apostem per eixamplar els mecanismes de participació ciutadana, amb la introducció d'eines de participació democràtica on-line i el desenvolupament de les infraestructures tecnològiques públiques que les facin possibles, les consultes sobre qüestions estratègiques, i el retiment de comptes davant la ciutadania. Una democràcia més forta exigeix major participació i empoderament de la ciutadania respecte dels assumptes públics, en aquest sentit cal impulsar una llei electoral catalana que garanteixi el principi una persona un vot i corregeixi les asimetries territorials en la representació que puguin existir. Cal desenvolupar una llei de participació, i cal reformar les regulacions de les ILP, i les iniciatives ciutadanes municipals, reforçant el suport a l'associacionisme.